

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kerepesi-ut 25.

Főszerkesztő:
VÉSEI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:
BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/4 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 fillér).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Az eskü.

Budapest, augusztus 19.

(v.) Két erekléje van a magyar királyságnak. Az egyik a dicsőleges szent-jobb, az első magyar királynak ama hatalmas keze, mely hozzáfarrasztotta ezt a nemzetet ehhez a földhöz, mely egy hadi kalandokra kelő, nyughatatlan véru népből állandóan letelepedő nemzetet csinált, e nemzetet belevitte a nyugat-európai népcsalád kulturájának közösségébe s a meghódított földön nemzeti intézményekre alapított államot teremtett. Másik ereklénk az ősi alkotmány, melyet tíz évszázad vérzivatarjai sem tudtak sem elspörni, sem megrendíteni. Első ereklénk: jelkép, mely a mulba mutat vissza s a nemzet örök kegyeletének tárgya. A másik ellenben kézzel fogható, viharedzett, leküzdhetetlen hatalmu valóság, mely nemzeti életerőnknek tántoríthatatlan támasztéka s egyuttal soha ki nem apadó forrása is.

A szent-jobb ünnepén hadd ünnepelje együttesen a magyar király s a magyar nemzet az igazi komunitót: lelkük kapcsolódjon össze az ősi alkotmányhoz való törhetetlen ragaszkodás megújuló fogadalmában. Alkotmányunk nélkül ingatag talajon állana a királyi trón; s trónunk szilárdsága nélkül futó homokra volna építve nemzeti életünk. A legszentebb kapocs király és nemzet között ez az alkotmány; s ez a kapocs egyuttal a legrealisabb s a legmegbízhatóbb is. Ezért esküszik fel a magyar király az alkotmányra, midőn homlokát érinti a fejedelmi jogok teljességét reáruházó korona. Az ősi alkotmány felett nem áll a magyar királyságban senki és semmi: a király sem, a trón sem. Még kevésbé állhat e földön bárki és bármi az ősi

alkotmányon kívül. Az alkotmányban, az alkotmány révén, az alkotmányért van, dolgozik, küzd, engedelmeskedik, kormányoz és uralkodik a magyar állam és társadalom minden tényezője. A tróntól a szalmaviskóig, a királytól a kisbíróig.

Hát a hadsereg vajjon milyen viszonyban áll az ősi alkotmányhoz? Látszólag semmilyenben, ami bizony a legrosszabb viszony az alkotmányra nézve is, a hadsereg nézve is. A hadsereg nem nagyobb hatalom a királynál; s a valóság mégis az, hogy a hadsereg nem tesz esküt a magyar alkotmányra, holott a király igenis esküvel fogadja az alkotmány épségbentartását. Jelentheti-e az ilyen állapot azt, hogy tehát a hadsereg felette áll az alkotmányon? Semmiképp, mert hiszen akkor a véderő volna a fejedelem fölé állítva, holott a dolgok természetes rendje szerint a király a véderőnek legfőbb hadura. Azt sem jelentheti ez az esküvéstelen állapot, hogy a hadsereg kívül áll az alkotmányon. Mert akármielyen közjogi jellegűnek tudja vagy mondja bárki ezt a hadsereget, abban az egyben valamennyi nézetnek egyesülnie kell, hogy a véderő az állam karhatalma, tehát állami szerv épp úgy, mint a közigazgatás vagy a bírói hatalom. És vajjon állhat-e az államnak bármelyik szerve ugyanazon állam alkotmányának keretén kívül? Az állam: a végcél; az alkotmány: az alap; a hadsereg: a végcél biztosítására s az alap őrzésére hivatott eszközök egyike.

Látszatnak mondtuk, hogy alkotmányunk s a hadsereg közt semmiféle közjogi viszony nincsen. Ez a látszat csalekony. Igenis van közöttük közjogi kapcsolat, de csupán közvetett, laza és megbízhatatlan. A hadseregnek van zászlóesküje, amelyben hűséget fogad a

legfőbb hadurnak. A legfőbb hadur kicsoda? A király. S a király vajjon mire tett esküt koronázásakor? Arra, hogy maga épségben fogja tartani s másokkal szemben oltalmazni fogja a magyar nemzet alkotmányát. Ime, a hadsereg tehát mégis áll valamelyes közjogi viszonyban az alkotmányval. Respektálni és védelmezni tartozik azt, de csakis a király révén, csakis a királyi eskün keresztül. Méltán mondhattuk tehát, hogy ami közjogi viszony van a véderő és az alkotmány között, az kettős hibában leledzik: nem elég közvetlen és nem elég szoros.

Ebből aztán — sajna — az is következik, hogy e kapcsolat megbízhatatlan. Nem a jelenről szólunk, hanem egy jövődőről, amelyet az isteni gondviselés tartson tőlünk távol mennél hosszabb ideig. Most van koronás királyunk, tehát bírjuk a fejedelem esküjét s ezen az eskün keresztül megvan az a megnyugvásunk, hogy a legfőbb hadur sohasem fogja elfelejteni ama lelkiismeretbeli kötelezettséget, melyet a magyar király vállalt. Am halandó emberek vagyunk mindnyájan, a biborban születek is, a megkoronázottak is. S bár hön fohászunkodunk jószágos királyunk hosszú életéért, mégis számot kell vetni azzal a fájdalom kényszerűséggel is, hogy valamikor könnyeink fogják öntözni ravatalát. S akkor aztán mi leszünk? Akkor lesz egy hadseregünk, mely hűséget esküdött a legfőbb hadurnak, és lesz egy legfőbb hadur, aki még nem esküdött hűséget a magyar alkotmányra. Király és nemzet között akkor megindulnak a tárgyalások a koronázás feltételeiről. A nemzet biztosítékokat követel állami függetlensége, nemzeti önállása, közszabadságainak sérthetelensége, alkotmányának épségbentartása érdekében. Ez az alku-

TÁRCA

Nyári séta.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta Porzó.

Megdöbbenek. Az én gyönyörű vizavim! Még nem rég virágzó ifjúságának minden bajjával integtettem át hozzám s jaj, már hogy megvénült! Fehér szüzi disze már lehullott, a viritó ruha, barnára válva, kezd foszladozni róla, s a még nem rég pillangó, ledér udvarlótól körülrajongott szépség — tüskés apróságot ringat száraz karjain. Tudnillik az én gesztenyefám odaát az iskola kertjében.

Hát onnyire vagyunk? Szinte hallom még rügeinek pattanását, látom ezer bimbájának foslését s az esti szél, mely tövében a zörgő avart felkavarja, már bucsura hajtogatja felém megfosztott ágait.

Hogy is énekel hazánknak 3646 dalnoka? (V. ö. „Magyarország népénekesi mozgalma 1902-ben“). A magyar királyi u. m. belügyi ministerium meghagyásából szerkesztő Vargha Gyula, ministeri tanácsos, a magyar országos statisztikai hivatal igazgatója.) Hogy is énekelnek ők a mulandóság ihlető legyintése alatt?

Ényészet és tenyészet.

Ülök hónapos szobámba,
Tollam rimet rimre vár —
Tavas lép a tél nyomába,
S a tavasz követi nyár —
Sárga kukorica-szár —

Már!

Más . . .

Nyárna ismét jön az ősz —

Hazafelő megy a csösz.
S bús a szél
Búgva kél
És jön szárnyain a tél —
Szivem új tavaszt remél,
Lantom zeneg, nem henyél —
Éli!

Igen, ők igen! A szivem kellős közepéből hasították ki ők nyár derekán e bánatos őszi érzelmeket. Már — mulik a nyár. A ligetben a haldoklás hazug, hektikus piróssága festi a folyópart. Sorvatag indája göröcséne kapaszkodik bele a villa-kerítés vas szálalba . . . holnap repül, s holnapután a szálló lepke megdermedve fog heverni a nyaraló főnyes utján.

Nagyon meg vagyok szontyolodva. Hogy én is bus sententiával gyarapítsam a jeles írók mondásaitól szedett aranyzségűs potya-gyűjteményeket: mentül hosszabbra nyulok életünk, annál rövidebbre zsugorodnak össze az évek.

De azért meleg van még. A jómódú társaság ablakora még mindig csukva, a szegényember ablaka még mindig nyitva. Az iskolai fejelem s a muszáj-tanulás szigora alól felszabadult meztelbás gyerekhad visítva vágat végig az utcán s az öntöző bácsi jóvoltából ingyen fürdője jut egy-egy megmaradt kerek tócsában, mely csak-hamar elpárolog ismét. A csöbül merész ivben messzelövellő sugár talán inkább a szemét gyönyörkötötte csupán. Igazi sasonját azonban az a másik bácsi szerzi meg neki, aki fenn a bakon, a terpedt vas-has méhéből ereszt meg a hűtő áldást. Ott ugrálnak mögötte a kölykök a felkapott kék-vők legmerészebb figuráiban, hogy aztán felfrissült erővel folytassák az automobil-játékot, mely bizony sok energiát fogyaszt, mert gyors futás, szüntelen tüskölés (tőf-őf) és tútulás jár vele. Bár csak jutna nekik akkora s olyan jó vacsora, mint amekkora és amilyen jó álmuk leszen utána meztelbás nyirkos oduban, ahol sorvaszt a gond

és virraszt a bánat s melyet lakásul még mindig megtűnnek a mi egészségügyi felvigyázóink.

Vasárnap van. Házmasterék a fal-óclát a kapunk csukott felszárnnya elé tolják s hozzájuk szegődik a Kati szakácsné, mert hogy ma a Juczinak van kimenője. Lehet, hogy házi őrségül maradt itthon a két cseléd, míg a nagyságok odavannak a fürdőben. Kijár nekik a rendes bérők hegyében a konyhapénz és rengeteg darab szabadság. Persze csak olyan résztesül ebben a jobban, akinek hűsége bevált. Rendes kabinet-válsággal végződik a nyár eleje. A régi szakácsné s szobalány a család elutaztával vagy végkép elkövetkezik a háztól, vagy megállapodás szerint, „várományos állapotba helyeztetik“, aminek, hónapok multán, némelykor nagyon megváltozik az értelme. Nyilván ilyen és hasonló dolgokról foly a beszélgetés a kapu előtt.

Az utca már néptelenedik, csak néha robot egy-egy fiaker ki a térről s ül benne három ifjú ember. Közül a legvékonyabb, akit pajtsái az ülés legszélső szorítottak, hogy jobban térjenek. Apró hivatalnok legények. A bajuszokajók a felsőajk széltében a la zatyafi, vagy amint őket a borbély biztosítja: angolosan van lenyírva, amit nagyon előkelőnek vallanak. S bár szembe sőt a nap, a szalmafonatu matrőkalapja a tarkójukban lóg. Ez az igazi tip-top. Nagyon szép.

Élik a hét közül ezt az egy szabad napjokat s felvirágozva sietnek valamely zöldbéli családhöz, ahol tenniszeznek s tett munka után a villa sátra alatt bőven meguzonnálnak s külön csoportra válva, az ősbudavári legújabb kuplékat zengik és lejtik el a kisasszonyok előtt. S mindnyájan cigaretteznak. A fiatal urak is.

Az utcán, vörös kezűvel összefogóva, százrétű ropogós szoknyában, szolgáló lányok igyekeznek valamerre: nyilván valahová messze, oda „Amerikába“, ahol 32° melegben táncolnak, viháncolnak s estére kelve vitéz bakák szuronyos harcot vívnak érottók bicskás cibél legényekkel. Ezek a

dozás eltarthat sokáig, meddő maradhat hosszú időn át, a trón és a nemzet politikai erejének e törvényes és szabad játéka hónapokat vehet igénybe. Azt a szörnyűséges esetet még elméletben sem koncedáljuk, hogy ez a mérkőzés meghasonlással mérgesedhetne el. Elég nekünk a trónralépés és a koronázás közt egy normális alkudozást feltételezni. Hol van ez idő alatt a hadsereg? Az új hadurra a csapatokat azonnal felesleketik, s az új hadur a legjobb esetben is csak később esküszik fel a magyar alkotmányra. Ebben az időközben még közvetett, még laza kapcsolat sincs a hadsereg és az alkotmány, a véderős s a nemzet között. S elméletileg megvan az a lehetőség, hogy a koronázási eskü által még nem kötött új hadurnak egy intése a magyar állam karhatalma hadba indul a magyar állam ellen, a magyar nemzet védeje sikraszáll a magyar nemzet alkotmánya ellen.

Hát ez merőben képtelen állapot, amelynek semmiféle törvényes jogosultsága nincsen. Olyan törvény nem akad a magyar törvénykönyvben, amely megtiltaná azt, amit a logika rendel s ami közjogunknak magától értetődő folyamánya: hogy a magyar nemzet védeje ne tartozzék megesküdni a magyar állam alkotmányára. Az irnoktól a királyig minden nyilvános közeg köteles letenni ezt a hűség-eküt; s éppen csak az állam fegyveres ereje lenne feloldva e kötelesség alól? Beszélnek új csákokról, új zászlókról s holmi egyéb nemzeti vívmányokról. Ejh, ki vet tulságos súlyt az ilyen külsőségekre? Egyetlen nemzeti vívmány van, amelyért érdemes volt sikraszállani s amelynek kiküzdése előtt a nemzet harcának nem szabad megszűnnie:

— *Tegye le a hadsereg az esküt a magyar alkotmányra.*

BELFÖLD

A parlamenti vizsgáló-bizottság jelentése. A parlamenti vizsgáló-bizottság többségi tagjai ma délután a képviselőházban összejöttek és végleges szövegadásra hozzájárultak ahhoz a jelentéshez, amelyet Székely Imre előadott a parlamenti bizottság plénuma elől fog betervezni. A jelentés hitelesítése előjából Rohonyi Gyula elnök valószínűleg a jövő hét szerdájára ülésre fogja egybehívni a bizottságot.

Marcásik meg a Borecsák, akik a cseledei hierarchiában legalant állanak, a kevély házmesterné „asszonyságnak” címzik s akikkel a házban csupán csak a vicéné barátok. Midőn még maga is leánykorban volt (most se feleség, csak asszony) — hejh!... ő is a pajtásával de csak szépen mulattak ott, ha az Amerikában nem, hát a Triesztben. Ott ütötték le az ő első barátját is. Ha az élné, házmesterné volna most maga is.

A szolgálok boldogan zörögnek el mellettük s ha kedvez nekik a szerencse, tán még ma este ő mellőlük is lebeskásszák a gavallér jóbarátot. A Kati szakácsné lenézéssel pillant utánuk s a házmesterné asszonysága ordináré tramlplinknak mondja őket, akik a rézgombos kabátért s egy bajuszvérgért majd megvesznek. A házmester ur, fejében az aranyhimes házi sapka, szájában a meggyzsinre szivott már mind ritkábbra váló öblös tájtépipa: ügyet se vet erre az asszonyi karattyolásra s bodrokat ergetve, merül el az *Új Hírek*be, az ő kedvelt lapjába, melynek főtájkéban tennék temették Széll Kálmánt, ma végzik ki Héderváryt, holnap kezdik ki... még nem lehessen tudni, kit; de kormányelnök lesz, anny bizonyos.

Az állomáson sorjában a sok fiáker. A pokrócot, mellyel télen a lovat takarja le a kocsi a hideg ellen, most a hintóra borítja rá a meleg ellen. Azután kifelé lögöztetve lábszárait s felső testét a „kaszniai” bőrvánkosán elnyulva, nagyokat alszik. És alszanak a lovak is. Kevés a vendég. A nagyságos képviselő urak ünnepnap falznak s hétköznap villamoson járnak a t. Házba. A kocsiakzni szerető fiatal sikkasztók meg vagy utban vannak, vagy a hűvösön ülnek.

A válság.

Budapest, augusztus 19.

A király Budapesten van. Már csak egy kis ünnepi pauza, aztán megkezdődik a nagy felvonulás. Tizenketten vannak, mint az apostolok, akik sorra megállnak a koronás király előtt és elmondják, hogy miképpen lehetne az országot válságos helyzetéből kimenteni.

Pónteken veszik őket a szót.

Áddig a kombinációk, a pletykák, a találgatások és a hangulatisinálások járnak. De ezek sem érdekelnek. Különösebb figyelmet azonban csak néhány bécsi jelentés és budapesti információ érdemel. Így érdemes megállni a bécsi sajtó híre mellett, hogy *Ferenc Ferdinánd* trónörökös nem az ugynevezett nemzeti engedmények dolgában járt a királlyal. A bécsi sajtó ugyanis azt is letagadja, hogy a nemzeti engedmények iránt általában volna már valamelyes megállapodás. *Koerber*, *Pitreich*, civilek és katonák hiába tárgyaltak és alkudtak: a bécsi sajtó szerint ez nem a nemzeti engedményeket illette. Mindössze abban történt határozott megállapodás, hogy *mi lehet az engedmények maximuma*. Hát hiszen nekünk ez éppen elég. Ha Bécsben megállapították az engedmények maximumát, akkor mért nem mondják meg, hogy mi az? Azt remélik talán, hogy a magyarok — kevesebb is beérik? Csak ki azzal a maximummal! Hadd lássuk! Az a tizenkét apostol vagy alkalmi tanácsos, aki a korona előtt meg fog jelenni, nagyon eltérő véleményekkel indulhat ugyan a tanácsba, de kevesebbet egyik se fog kérni, mint az a bécsi maximum.

Egyetlen olyan bécsi újság van, mely ki meri mondani, hogy a magyarok nemzeti kívánságaiból az osztrákoknak semmi közük s ha a magyaroknak kívánságaik vannak, azokat teljesíteni kell. Ez az egyetlen újság természetesen nem a *Reichswehr*, hanem az — *Arbeiter-Zeitung*.

Idehaza érdekesebb jelenség, hogy tegnap este a szabadelvi klubban megnyilatkozott néhány politikus, akinek a korona színe előtt is alkalma lesz véleményét megmondani. Különösen két nyilatkozat érdemel figyelmet. Az egyik gróf *Cesáky Albiné*, aki azt mondta, hogy a baj elmérgesedett s ma már tanácsot adni is nehéz. A nemzeti engedmények hasonlatosak Sybilla könyvéhez: *memnél kevesebb, annál árágyabb*. A másik nyilatkozat *Hieronimi Károlyé*. Szerinte a nyelvés zászlókérdés megoldása nem hozza meg a gyógyulást. A válság abból indult ki, hogy a

gazdasági kérdéseket félretettük s nyolc hónapon keresztül az egész országot fel hagytuk lázítani. A küldöttségek feltűnő fogadása és a passzív rezisztencia elmérgesítette a helyzetet. A parlamentet vissza kell vinni arra a pontra, ahol a végtelen hiba megtörtént. A gazdasági kérdés talajáról kell a mai helyzet orvoslásához fogni. A tüzet nem a lángok katlanából, hanem a még meg nem gyulladt tetőről kell oltani. De akarata van szűkség és bátorságra.

Ez a két érdekes nyilatkozat ma mindenfelé élénk megbeszélések tárgya volt.

Nyilatkozott gróf *Apponyi Albert* is, de csak arról a kérdésről, hogy a függetlenségi párt a király budapesti tartózkodása idején esetleg a képviselőház ülésének összehívására fogja kívánni. Mindenki érzi s a bécsi sajtó is helyesen kitapintotta, hogy a függetlenségi párt ezzel a lépéssel csak a meghívottak listáját akarja kikorrigálni. Ha a függetlenségi pártból senkinek tanácsát sem kéri az uralkodó, úgy hát akkor kifejtje a párt a maga álláspontját a képviselőház rendkívüli ülésén s így a király mégis csak meg fogja hallani az ellenzék véleményét. Gróf *Apponyi Albert* erről a hírről nyilatkozott csak. Azt mondta, hogy amennyiben a függetlenségi párt ilyen szándékot bejelentene az elnökségnél, ő mindent el fog követni, hogy a pártot erről a lépésről lebeszélje, mert most higgadságra van szükség s a rendkívüli ülés csak elmérgesítően a helyzetet.

Még egy érdekes nyilatkozatról kell beszámolni. Egy bécsi telegramm ugyanis a következőket jelenti:

Kaiser képviselő, az osztrák képviselőház elnöke, tegnap két helyen is mondott politikai beszédet. A kiegyezés dolgairól szólva, kijelentette válaszlól, hogy abban az esetben, ha Magyarország fönttartja gazdasági, politikai és katonai köteleit, az osztrák pártoknak a Magyarországotól való elválásra kell törekedniük. *Kaiser* képviselőnek mindkét helyen bizalmat szavaztak a választók.

A telegramm utolsó mondatá tévedés. *Kaiser* nem mindkét hanem mindhárom helyen bizalmat szavaztak. Egész Magyarország is bizalmat szavazt neki. Tartunk azonban tőle, hogy az osztrák képviselőház elnöke a maga felfogásának nem tud majd Ausztriában híveket szerezni. Miért? Mert nincs nekünk olyan szerencsénk.

(Alarmhírek.)

Jól értesült bécsi forrásból megdöbbentő hírt kaptunk, melyet bár fenntartással, de mégis ama megjegyzés kapcsán közlünk, hogy

Főlnékek a várba, csak amugy régiesen, gyalogban. A sikló ablakából hirtelen merül föl előttem a csodás kép s meglep, mint valami váratlan kijelentés vagy természeti tűnény. Gyalogszerrel azonban lépcsőről-lépcsőre küzdök érte s el vagyok bájolva. A sikló ajándékot ad, a séta jutalmaz.

Vén Budavár ifjodik. Itt is mennyi új ház és mind magasba vivő. Csak hogy mögötte a vár-hegy még följebb törekedik és letörpíti őket. De főnn találók még egy-egy régi palotát, melység kapuszinél, már talán inkább alagutat, s hasukat kidülyesztő ablakrostélyokat muskális cserepek díszével. Mindnyája oly hűvös és csöndes.

A királyi fénylak felé haladomban meglegyint az előkelőség illata. Valami láthatatlan fensőbbség kimagarázhatatlan, büvös hatása alatt állók, melyet a nagy forgalomtól zajos, a budainál jóval nagyobb terjedelmű bécsi burgban nem éreztem soha. Mig emezt hosszú századok értékes patinája vonja be: a budai várpalota környékén ami ódonas volt is, pusztítja az alkotó új kor. A m. t. Akadémia vagy a Történelmi Társulat jóvoltából csak olvashatatlán apróbetűs inscripciók hirdetik, hogy: „1000 és ennyiben itt állott” ez a torony, az a bástya, klastrom vagy basa-lak. S ez is csak aligha nem. A Mátyás királyi dícsőségéről alig beszél itt egy kő. Saxa non loquuntur. Csupán a kegyességéről szól az újabbán róla nevezett istenháza, melynek ragyogása csak este, gyertyagyújtáskor derül előbb, mert hogy nappal vakosított nagyon benne s meg sem tudjuk, abban a kriptában igazán Béla királyunk s az ő hitvese alussza-e második örök álmát, vagy valamelyik fejér-

vári püspöknek a gyóntatója — másodmagával. Mert hogy ez egyházmegyének főpásztorai a palotájuk alatt hamvadó királyaink csontjaival nem igen törődtek, mint ahogyan az ottani üregekben kotorászó tudósok busan tapasztalták. Holt királyunk sem jó lenni Magyarországon. Hát még elevennek!

A templom közelében és mögötte az a régieskedő új Halászbástya — amolyan donjon — s az alatta fejedelmi szélességben szertéagázó lépcsőzet, röviden szólva: elragadó. Amott szemben, alant a balpartól tekintve is festői, de közlelről merő megfagyott zene. Édesen is muzsikál annak minden-egy vonala. Persze, hogy az új bástya lapján már ott séált egy csomó angol, pedig a Murrayben még benne sincs. Ugy sejtem, hogy a magyar államvasutaknak az idegenforgalom körül serényen buzgólkodó jegyosztó hivatala gondoskodik szemes kalauzról. A gentleman bécsik, a piros arcu lady asszonyonéik s a karcus missek meg is voltak elégedve a charming view szépségeivel. De magam is az voltam.

Elöl a téren bontott házak romjai. A szobák faláról a sűrű eső halványra mosta a szoba-piktort divatjamult mintáit: a két szőlőfüzér köré fonódó szalagot s a festett oszlopot. A padmalyon bárány-felhők két égen fecskék repülhettek át, de már bontáskor hullottak alá szertemorzolva a többi törmelékkel együtt. Itt nem lehetett az esti, vagy akár hajnali szél kárpit-foszlanókat, mert akkoriban, hogy ezek a házak épültek, még nem ragasztották színes papírosítéket a falra, mint mostanában, a poloska-családok nagy öröme, amelyeket nem akaszt meg vérszomjas utjokban a csirizes tapéta, míg a pacsmagolt szobadisz-

Nem panaszkodik többé Erényi-féle „Ichtiol-Salicyllal” egy kísérletet tesz. Szagatlan.

Ára 3 korona utasítással. Szétküldi: Dianna-gyógyszertár, Károly-körut 5. Főaktár: Török József, Király-utca 12. Egger gyógtár, Váro-körut 17

e forrásunk megbízhatósága eddig minden egyes esetben bevált. E szerint ő felsége nem azzal a szándékkal jött Budapestre, hogy itt az ország hangulatáról tájékozódjék, hanem azzal, hogy a szabadalvópárt vezető egyéniségeit szemponyjából mellőzhetetlennek tart. A pén- teken kezdődő kihallgatások során a többség korifeusai arról fognak meggyőződni, hogy a korona ezidőszerint minden engedményt a hadsereg s a nagyhatalmi állás érdekében ütközönek tartana. A katonai körök fel fogása, melylyel a legfőbb hadur magát azonosítja, abban kul- minál, hogy az obstrukció leszereléséért a korona innátr eleget áldozott azzal, hogy elj- tett két kormányt és pro nunc lemondott az unjonctöbbletről. Arról, hogy legyenek-e nem- zeti engedmények és ha igen: mily mérték- ben, majd csak hónapok múlva lehet beszélni: a véderőtörvény revíziójakor. Mostanában a korona a redukált unjonctalék feltélen meg- szavazásához ragaszkodik. Forrásunk szerint így értelmezendő az a félhivatalos híradás, mely szerint ő felsége, ha egy héten belül a magyar válság meg nem oldódik, elutazik a hadgyakorlatokra és a jövő hó végéig felénk se néz.

Igy szól a mi értesülésünk. Mi csak azt a megjegyzést fűzzük hozzá, hogy ha valóban így alakulna a helyzet, akkor mához egy hétre a szabadalvópártnak legalább is a fele az ellenzékre megy át.

(A párikörből.)

A szabadalvópártkör ma este elég mozgal- mas volt, bár a párttagok nagy része nincs a fővárosban. A körhelyiségben nem is voltak éppen sokan, de igenis nagy számban voltak ott a ko- rifeusok, s többen a király elé hivatalos szemé- lységek közül. Ott volt gróf *Khuen-Héderváry* miniszterelnök, a lemondott kormány tagjai közül is többen, így *Lukács, Láng* és *Darányi*, azután a hivatalosak közül *Wekerle Sándor*, gróf *Apponyi Albert*, *Hieronymi*, gróf *Csáky Albin*, akik természetesen a társaság középpontját alkották. Gróf *Andrássy Gyula* és az ő legszűkebb környezete hiányzott. A társalgás természetesen a válság kör- ül folyt, de pozitív, kézzelfogható dolgot senki sem tud a mai bizonytalan helyzetben. A nota- bilitások közül hosszasan beszélgetett egymással gróf *Apponyi* és *Wekerle*, majd mind a kettő a miniszterelnökkel, aki *Hieronymi* Károlyllyal is

elől visszavonultak, de még inkább a fehér faltól. Igaza is volt néhai való jó öreg *Gebhardt* Ferenc egyetemi professor urnak az ő hat lapra terjedő monografiájában a lakószobák meszeltetésének idős voltáról, mely tudományos munkájának érde- meiert meg is választották a — még akkor tekintetes urat az Akadémiának évi 600 forintok- kal javadalmazott jeles tagjává.

A téren a Szt-Háromság szobra. Délkeleti sarkán egy rengeteg kétélyű sós, akinek gyomrát ugyancsak megfekteti az odáélt magyar címer, mert, amennyire sasfejtől telik, érthető elkesere- dések kifejezésével nézi a beleibe ojtott ellen- séget. Nagy sunyi lehetett az a József császár- korabeli képfaragó ur.

Hát az a rengeteg épület micsoda? Hát a pénzügyi ministerium. Futja neki. Magas volta példázza az adót, míg előtte az olomlott régi palota azt a kort: midőn az állam még nem ette meg az országot. Azt a magas épületet nem bá- nom, de a régi enyhe adót: isten engem, sajnálom.

Gazdáltnak ház előtt megyek el: ez a minisz- ter-elnöki palota. Hol nincs még benne lakó, hol volt már benne. Kíváncsi vagyok arra a felebará- tomra, akinek lesz elég bátorsága, hogy ide be- hurokoljon. Lépcsőházának puha szőnyege alatt a tövis. Az úő butaiban tűske. A nehéz függönyök ráncában meg ott rejtezők a fulánk. És ide menekül zugó fűtykösök elől az, akit hazafisága hajt s népe szerelme, hogy vállalkozik.

A Szent György-téren túl lejtőbe hanyatlik a terep. Még emeletes Budához is úgy illene, hogy a királyi palotához fölfelé baladjan az ember. A várpalota udvara azonban jóval mélyebb. Az innesső sarok-pavillon hasonlatos az olyan emberhez, aki a válla közé kapta a fejét. Hogy a vonal, melyben a pompásan tagozott királyi lak részei sorakoznak, ki ne zökkenjen a szint- föl, nem volt szabad magasabba nyujtani sem falat, sem tetőt. Az arányok összehenditését, a vonalak harmóniáját kereső építömester fog is tenni róla, hogy ez a fonkság annyiban ne ma- radjon. A menedékes teret le köll ásnia. Az ide-

érkezett. Félkilencre a nagyterem ismét föl- vette a rendes nyári ábrázátát.

A függetlenségi pártkör teljesen elhagyott mos- tanában. Néhány nap óta egy lélek sem nézett az erzsébetköruti klubhelyiség felé és Buda- pesten is alig van a párttagok közül valaki. Maga *Kossuth* Ferenc is elutazott ma vidékre, ahol több napig marad. Vasárnap részvesz az *almádi* Kossuth-szobor leleplezésén és nyilván hétfőre érkezik haza. Alapítalan egyes lapoknak az a hire, hogy ma estére konferenciát hívtak egybe annak a megbeszélésére, vajjon szüksé- ges-e a képviselőháznak rendkívüli ülésre való összehívása; most nemcsak a párt egész vezetősége van távol, de nincs is annyi függetlenségi képviselő a fővárosban, amennyi a rendkívüli gyűlés egybehívásának kérésére szükséges.

(Eötvös és Goluchowski.)

Egy helyi német könyvnyomatos azt a hirt hozta, hogy *Goluchowski* külügyminiszter fölkerítet volna *Eötvös* Károlyt, inná le egy emlékiratban a magyar politikai helyzetet. A könyvnyomatos szerint *Eötvös* Károly e kérdésnek eleget is tett és az emlékiratot már elküldte a külügyminiszternek.

Az egész hír — ostoba hírkövösölés. Erről ille- tékes helyen meggyőződést szerzünk.

(Mulasztás.)

Lapunk egyik munkatársának alkalmá volt be- szélgetést folytatni a politikai helyzetről közéletünk egyik kiünőségével, aki jelenleg teljesen távol áll a politikai küzdelmektől, de egyénisége még ma is súlyt ad alábbi kijelentéseinek:

— Figyelemmel kísértem kezdetől fogva azt a küzdelmet, amelyet az ellenzék folytat a nemzeti vívmányokért. Nagy és elsőrendű érdekek meg- valósítását tűzte ki céljául, más kérdés azonban, vajjon hajlandók lesznek-e a felsőbb körök most teljesíteni a nemzeti követeléseket, miután még oly kedves emberüket, mint *Khuen-Héderváry* Károly grófot is feláldozták. Nagyon félek tehát, hogy az ellenzék küzdelme, ha nem is egészen meddő, az óhajtott eredményre nem fog vezetni. De nézetem szerint a függetlenségi párt küzdelménél tapasztalt energiája és szívóssága igenis orvosolhatta volna Magyarországot sok régi olyan sérülést, amelyek a hadsereg felszerelésére, ellátására és intézményeire vonatkoznak. Mindenki látja, hogy a közös hadsereg vezetői szinte terszerüleg dédel- getik e tekintetben az osztrák érdekeket Magyar- országot rovására. Tagadhatatlan, hogy a magyar delegáció sokat elért, de még mindig nem eleget és nem annyit, amennyi Magyarországot jogosan

szánt Erzsébet-emlék is hasznát látna ezen aesthe- tikai talaj-javításnak.

Hogy főnnállásának első évezerét ünnepelje ez ország és nemzet: császári vendégének a mi királyunk három szobánál többet nem bírt jut- tatni. Szűken voltak odafenn. Királyi hercegasszo- nyok és hercegek a második emeletre szorultak, a sok-sok csatlós hölgyekről és urakról nem is szólván, akiket ide-oda dugdosnak. Hét esztendőbe se tellett s mekkora változás! Négy akkorára bővült a magyar királyi palotája s megnövekedett nem csupán bőségben, de ékességben is. Hóni művészek alkotásai, magyar iparosoknak remeke készült munkái kívül és belül páratlan díszbe vonták, s ez idő szerint ő felsége akár minden uralkodó-barátját fogadhatná egyszerre; egyik se panaszkodna a szállása szűk voltáról, sem arról, hogy souverain-voltához ne volna méltó annak berendezése.

A várhegy oldalán a gazdag természetet pa- zarrá nevelte a kertészet tudományosa s izlése. Nem is oly régen volt, hogy királyasszony kertje itt is kivirult hajnalra. Nemes fejté a korona, szívét a bu nyomta. Fehér rózsza körülötte, de nyomba nem követte se szőke leány, se barna, csak lelke bujának tudója, maga is részese nagyszonyona bá- natának: egy nő lépdelt oldalán, hü és magyar.

A lenyúló déli bástya vége egy kiesi házi- kóba szakad bele. Amolyan kis pihenő vagy menedék hirtelen zápor esetén. Eresze alatt fész- ket ér a fészkek s ki-bevillan ott a feckemadar s estenkint mind kiül a házikó aranyos gombjára s a szapor csivéség után, midőn hosszúra nyujtott ujjongás fakad föl fehérke bőgyéből, melylyel da- lának első strófáját befejezi: egy szomorú arc mo- solyogva néz föl a kis madarakra. Hát van még boldogság a világon! Beszélk nekem, hogy tisz- tásági okokból azt a kis feszekfalut el akarták onnan takarítani. Dehogy engedte a királyné! Azóta, hogy utoljára itt járt, szép simára irkálták megint a házikó eszterhéját s ki tudja, hol fész- kelnek most szent Erzsébetnek madárcaládjai.

megilletné. Ha már a közös haditengerészetre for- ditott rengeteg tengerész-iskola nem jut egyeb, mint a flumei tengerész-iskola és néhány kisebb csatahajó, amely fővárosunk és egy-két nemzeti bősünk nevét viseli orrán, gondoskodni kell leg- alább arról, hogy a hadsereg áldozott vér- és pénzdólk visszatérjen az adózó nép zsebeibe. Itt vannak első sorban a hadsereg intézményei, ame- lyek közül csak néhány kadétiskola jutott reánk és azok is mind nemzetiségi vidékeken, a tős- gyökeres magyarság lakóhelyén egyetlenegy ka- tonai iskola sincs, pedig az ily intézet megfelel- elhelyezése nagyon fontos kérdés a magyar tisz- képzés, a magyar ifjak jövője dolgában. A delegá- cióban már évek óta megismétlődnek a jámbor felszólalások, hogy a székvárosi kadétiskola állíttassék föl, de mindeddig semmi ered- ménynyel. A hadsereg óriási felszerelése, a fel- szerelések befogadására szolgáló építkezések mind osztrák földön vannak, úgy hogy ha valaha megvalósulna is a hadsereg kettéválasztása, Ma- gyarország teljesen ki volna szolgáltatva Ausz- triának és Magyarországot sok száz és száz millió árán elitől kezdhetné hadseregének felszerelését és mindazt, amitegy jövő háborúra való tekintet- tel szem elől téveszteni nem szabad. Az obstrukció legválságosabb napjaiban olvashattuk, hogy a bécsi arsenal már szűknek bizonyult és még egyet építenek *Felixdorfban*. Az ellenzék teljesen elisk- lott e hír fölött, pedig milliókra rugó újabb befektetésekről van szó és egy ily építkezés és ké- sőbb maga az intézmény is keresetet biztosíthat sok száz munkásnéznek és e révén is nagy összeg térülne meg Magyarországot számára. Sok száz millió hever, a haditengerészet védeke- zéseit nem is számítva, az osztrák erődítmények- ben, de Magyarországra e tekintetben sohasem gondoltak és ez a nemzedék már alig emlékszik rá, amikor a parlamentben az erdélyi határ meg- erősítést követelték. Stratégiai szempontból ta- gadhatatlanul volna ez is oly fontos, mint a gali- ciai erődítmények, de a magyar érdekek kielégi- tése sohasem tartott lépést a nemzet áldozatkész- ségével, még akkor sem, amikor ezt a monárkia nagyhatalmi állásának érdeke parancsolja. A delegációban minden évben megújulnak a pana- szok, hogy a hadsereg ellátása és felruházása dolgában Magyarországot nem részesül a katonai megrendelések és beruházások kvótászerű arányá- ban. Ezenkint körülbelül 35 millió a mi veszteségünk Ausztria előnyére, úgy hogy tíz év alatt körül- belül 350 millió vándorol az osztrák iparosok zsebébe, ami tulajdonképpen bennünket ille- tet meg. Gazdasági helyzetünk érzi e visszasságot és én azt hiszem, hogy elérkezett az az idő, amikor az udvarias felszólalásokból, a még udvariasabb ígéretésekből elég volt. A magyar parlamentnek pártkülönbség nélkül végleg le kell számolnia ez ügyben a hadvezetőséggel és hiszem, hogy a szívós ellentállás fegyvereivel ki fogjuk küzdeni elsősorban azt, hogy a magyarországi erdek teljesen Magyarországot szereltesse föl s hogy a bakancs utolsó faszegét is Magyarország szá- lítsa. Az új véderőjavaslat tárgyalásakor ellen- követelésül fel kell állítani a katonai intézmények megfelelő szaporítását is Magyarországon és az a kormány, amely mind e nagyfotosságú köve- teléseknek érvényt szerez, kitorúlhetlenül írta be nevét Magyarországot és közzgazdasági fejlődé- sének történetébe.

(Az Arbeiterzeitung cikke.)

Az osztrák szociáldemokraták lapja, az *Arbeiter- zeitung* hozzászólt a magyar ellenzék által a hadsereg kérdésében követelt engedményekhez. Kigunyolja az ugynevezett osztrák hazafiakat, akik most nagyon bántódnak olyan dolga miatt, melyhez tulajdonképpen semmi közük. Hazafiaknak nevezik magukat ezek az emberek, de a helyes nevük tulajdonképpen lakaj volna! — kiált föl az *Arbeiterzeitung* — s aztán így folytatja:

A magyar alkotmány ugy intézkedik, hogy a királynak a hadászatra vonatkozó alkotmányos uralkodói joga következésben minden ami a hadsereg egységes vezetésére és belső szervezésére vonatko- zik, ő felsége rendelkezéséről függ és mégis az osztrák hazafiakat most azért fogja el örüli igaztató- ság, mert a magyar király alkotmányos uralkodói jogait akarja érinteni és megrevídeni a magyar parlament. Valóban bátran kérdezhetük, mit érdeklé ez tulajdonképpen az osztrákokat? Ha a magyar király eltűri az uralkodó jogába való beavatkozást, bizon- nyára tudja, hogy miért engedti ezt s ha vissza akarja

utasítani a beavakozást, úgy maga fogja megítélni, vajjon az alkalom kedvező-e erre.

Akinek tekintetét nem homályosítja el teljesen a *fehete-sárga kód*, az valószínnel megdöbben az osztrák érdekeknek a dinasztikus érdekekkel való e nevelés-összességéről és a magyarországi szövegéről való értelemléki loosogást — mintha a parlamentaris hatalom kibővítésére való törekvés nem a leghasznosabb és legjogosultabb fejlődés volna! — mint utalások osztrák bizantizmusra keressen vissza fogja utasítani. A mellett hangsúlyozni kell hogy ezután a magyar országgyűlés által éltet *vívmányok Ausztriára* néve is vívmányok lesznek. Mert ez az intézkedés az osztrák alkotmányban is benne foglaltatik és alighanem akadályos annak, hogy a magyar parlament az újoncok megzavazása ellenében azt a követelést állítsa föl, hogy a hadsereg létszámának fölemelése a parlament ellenőrzésének vetessék alá. ami Ausztriára néve is nagyon követendő példa lesz. Persze nem azokra a hazafiakra néve, akik a véderő-javaslatot tőleán szolgálták föl. Ezeketől e tekintetben azonban csak hasznosnak lehet tartani minden olyan törekvést amelynek az a célja, hogy az abszolutizmus alul kirántsa a gyékényt.

(A második költségvetés.)

A minisztériumokban most állítják össze az 1904. esztendőre szóló költségvetést. Egyelőre még az 1903. esztendőre szóló költségvetés sincs elintézve, egyhamar kihatás sincs rá, hogy el legyen intézve, de azért a minisztériumok már előkészítik a jövő évi költségvetést. Hiszen igazuk van. A költségvetésnek készen kell lennie. De mégis furcsán fest, hogy a mai ebédünk sincs meg s már holnapra állítjuk össze a menüt.

(Angol hang a királyról.)

A *Morningpost* Ferenc József király születésnapjának cikket szentel, amelyben azt mondja, hogy nagy szerencse Ausztria-Magyarországra, hogy a nehézségek és a viszontagságok korszakában oly uralkodója van, aki rendkívüli tehetségekkel fölrüházva, rendíthetetlen kötelességűséggel előtve és bírodalma iránt való förső, ön-életlen szeretettel áthatva, e mellett kimeríthetetlen türelemmel rendelkezik. Osse lehetne hasonlítani Ferenc József uralkodását Erzsébet angol királyné uralkodásával. Mindkettőjük uralma alatt legyőzték a mult nehézségeit és előké szítették az utat a jövő haladása és boldogsága számára.

A király Budapesten.

Budapest, augusztus 19.

Hódoló szerezettel köszöntötté Budapest székesfőváros ma a magyar királyt aki ma este nyári üdülését megszakítva, közénk érkezett, hogy magyar tanácsosai meghallgatásával keresse a válságból való kibontakozás útját.

Az udvari vonat, amelyet *Ludvígh* Gyula főrendiházi tag, az Államvasutak elnökgazgatója vezetett és *Décsy* Lajos üzletvezető, valamint *Stejskal* József és *Lendvai* Márk felügyelők kísérték, egy-két perccel 1/8 előtt érkezett be a nyugati pályaudvarra, ahol *Márkus* József főpolgármester és *Rudnay* Béla főkapitány, az Államvasutak részéről *Pulszky* Garibaldi üzletvezető-helyettes és *Daróczy* Rezső felügyelő, állomásfőnök jelentek meg.

Ő felsége kíséretében voltak: herceg *Liechtenstein* Rezső első főudvarmester, gróf *Paor* Ede lovassági tábornok és *Bolfras* Arthur tábornagy, főhadsegédek, lovag *Schiessl* Ferenc kabinétirodai főnök, herceg *Diétrichstein* Hugó ezredes, báró *Apor* Sámuel őrnagy, *Gozani* Arthur márk őrnagy szárnysegédek, lovag *Rohm* Alfréd ezredes, aradvári *König* Károly osztályfőnök, dr. *Kerzl* József udvari tanácsos, udvari orvos, valamint a kabinétiroda és a katonai iroda két-két hivatalnok.

Ő felsége, aki magyar tábornoki egyenruhában érkezett és igen jó színben van, a vonatot elhagyván, elsőbbsen is *Ludvígh* Gyula elnökgazgatóval váltott néhány szót, majd hosszasan beszél *Márkus* József főpolgármesterrel, végül *Rudnay* Béla főkapitányval beszél. Azután a királyi várótermen keresztül a pályaudvar érkezési oldalán várakozó nyitott udvari loztra szállt és kíséretével a budai palotába hajtatott.

A pályaudvar előtt a szokottnál is nagyobb néptömeg gyűlt össze amely, mint utóbb a várakba vezető út mentén is, ő felségét rendkívül lelkes ovációkban részesítette, amit a felség katonás tisztelgés-sel köszönt meg.

A királyi palotában ő felsége fogadására *József* Agost főherceg és *Augusta* főhercegnőny kíséretükkel, továbbá gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagya, *Galle* Antal várkapitány, *Kanter* Károly apát és *Demény* Dezső káplán jelentek meg.

Ő felsége holnap a legfelsőbb uralkodó-család itt időző tagjainak, *József* Agost főhercegnek és *Augusta* főhercegnőnek kíséretében megjelenik úgy a koronázó *Mátyás*-templomban, mint az udvari vár-

kápolnában tartandó ünnepi istentiszteleten; ő felsége valamint ő fenségeik az oratóriumban vesznek részt az istentiszteleten.

Ő felsége gróf *Paar* lovassági tábornok és *Bolfras* tábornagy főhadsegédek és a szolgálattelvő szárnysegéd kíséretében délelőtt 8¼ órakor érkezik a *Mátyás*-templom főkapujához, ahol a királyt *József* Agost főherceg fogadja, míg *Augusta* főhercegnőny már előzőleg az oratóriumban helyet foglal. A főkapunál *Vaszary* Kólos hercegrímás lényes segédlettel a szenteltvízintővel fogadja ő felségét és a sekrestye ajtajáig vezeti; innen ő felsége *József* Agost főherceggel a léposon az oratóriumba megy fel s ott vesznek részt a nagymisében. A nagymise után a király a fenségekkel és kíséretükkel, a hercegrímás és a papság közt, s a templom hajóján keresztül a főkapuhoz megy, ahol kocsiira szállnak.

Miközben ő felsége visszatér a királyi várakba, a körmenet a Szent-Jobbal elindul és a királyi vártemplomhoz vonul. Amint a körmenet eleje a királyi vár közelébe ér, ő felsége lakosztályába a vártemplom elsőemeleti oratóriumba megy, ahol az uralkodócsalád többi tagjai is megjelennek; míg a kíséretek a szemben levő oratóriumban foglalnak helyet.

A Te Deum után ő felsége visszatér lakosztályába s ezzel az ünnepség befejeződik.

KÜLFÖLD

Német erődítések Bázél mellett. A svájci táborak arról értesül, hogy Németország újra felvette azt a már egyszer elejtett tervét, hogy Tüllingenben, Bázél mellett hatalmas erődítések emel. Az erődítések oly közel lennének Bázélhez, hogy e várost a német lövegek elérnék. Svájc már egyszer tiltakozott Németország e terve ellen s most valószínűleg újra megeseleksi.

A szerb mérleg. Belgrádból azt jelentik, hogy az ideai szerb államháztartás *kilenc millió frank deficit*tel fog zárulni. Elég szép eredmény ez egy kis országnál. Körülbelül akkora, mint ha nálunk kilencven millió volna a deficit. Ez a deficit csak egyik etappja annak a lavinának, mely Szerbiát a teljes pénzügyi romlásba sodorja. Az állami pénztárak üresek, a hivatalnokok és hadsereg fizetésével hátrálékban vannak, az ország hitele kimerült, a szükségletek fedezésére újabb kölcsönökre lesz szükség, melyek jó borsosak lesznek, s viszont ezek szaporítani fogják a kamatterhet. Ezekkel szemben pedig új jövedelmi forrás nem igen akad, de nem is igen kutatnak utána, mert a szerb közélettel teljesen a politika, a politizálás és a pártusa foglalja el.

A francia haditengerészet hanyatlása. A francia haditengerészet hajóosztályai nagyon egyenlőtlenül vannak összeállítva. Juniusban Franciaország *Alfonz* spanyol király üdvözlésére hajóját küldött Cartagenába, melyet a közepentengeri hajójából hasított ki. Mivel a *Charles Martel*, *Gaulois* és *Charlemagne* páncélosokat éppen javították, a hajóját a *Saint-Louis*, *Brennus*, *Carnot*, *Jena*, *Bouvet* és *Jauréguiberry* sorhajókból állt. A *Carnot* és *Jauréguiberry* még csak hasonlít némi-kepp egymáshoz, de a többi hajó teljesen ellit egymástól, míg Angliának és Németországnak teljesen homogen hajódivíziói vannak, melyek keretön belül az egyes hajók annyira hajszálnyira hasonlítanak egymáshoz, hogy szükség esetén minden egyes részüket ki lehet cserélni a többi hajókéval.

A macedóniai forradalom. Mostanság nagyon veszedelmes vállalkozás a keleti vasutakon utazni vagy árut szállítani. A fölkelők egymásután robbantják föl a vonatokat, kárt téve áruban és ártatlan európai emberek életében. E vasutak forgalma és jövedelme az utóbbi esztendőben a macedóniai zavargások folytán hatalmasan megcsappant, de még jobban meg fog csappanni *Szardáry* fölkelővezér következő fölhívása folytán, melyet a keleti vasutak igazgatóságához intézett:

Kénytelenek vagyunk a törökök uralmának *Szabadság vagy halál!* kiáltással hadat üzeni s mivel vasutak ellen is merényleteket kell elkövetnünk, a humanitás szempontjából arra kérjük az igazgatóságot, hogy ne vegyenek föl utasokat a keleti vasutak vonataira, nehogy szükségletlenül áldozatok legyenek. Teljes tisztelettel: *A forradalmi bizottság vezérkarának tagjai.*

Konstantinápoly, augusztus 19.

Monasztírból e hó 15-ikén érkezett török jelentések szerint egy 200 főből álló banda megkísérelte, hogy a sorovicsi járásban egy török falut felgyújtson. Török csapatok üldözték a bandát, melynek azonban sikerült elmenekülni. A florinai járásban Bofoza községben összeütközés volt a csapatok és

egy banda köz, mely egy községet dinamitombákkal felgyújtott. A katonaság szétkergette a bandát, mely jelentékeny veszteségeket szenvedett.

Páris, augusztus 19.

A *Patrie* szerint *Pressensé* képviselő *Delcassé* miniszterhez levelet intézett, amelyben bejelenti, hogy a kamara egybegyűlése után interpellációt fog előterjeszteni a macedóniai események ügyében.

Zavargás Kínában. Japánból érkező hírek azt jósolják, hogy Kínában már legközelebb újabb zavargások kitörése várható. A Japánban tartózkodó kínai tanulók fölszólítást kaptak, hogy álljanak a kínai önkéntes-csapatok élére, Mandsuországot megvédelmezzék véget. Ez az utóbbi passzus azt sejteti, hogy Kína Oroszország ellen szervezkedik, mely most bennél Mandsuországnak s onnan kínai önkéntes csapatok aligha fogják kiszorítani, ha magától ki nem akar menni, vagy erre a hatalmak nem kényszerítik.

Orosz keletázsiai helyzetéről. Az orosz cári *Alecejev* tengernagyot Kelet-Ázsia helytartójává nevezte ki, sokkal nagyobb hatalommal és hatáskörrel, mint a mekkora valimok a kaukázusi helytartó volt. Ez a helytartóság az első intézkedés arra, hogy Oroszország Kelet-Ázsiában elfoglalt helyzetét (főképp Kínával szemben) megszilárdítsa.

HIREK

Budapest, augusztus 19.

— BUDAPESTI NAPLÓ Augusztus 15-ikén

új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— A Budapesti Napló legközelebbi száma pénteken délelőtt jelenik meg.

— Nemesség és névváltoztatás. A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király *Albu* Albert postais-táviró-segédosztálynak megengedte, hogy magyar nemessége és zágony előneve épségben tartása mellett, családi nevét *Zágonyra* változtassa.

— Szent-Istvánnapja. Holnap, csütörtökön nagy ünnepe lesz a magyar nemzetnek. Szent-István napját nagy lényenél fogja megünnepelni a főváros, ahová az ország minden részéből érkezik erre a napra a közönség. A budavári *Mátyás*-templomban ünnepies nagymise lesz. A körmenetre a 44. gyalogezred zenekara van kirendelve. Az ünnepi istentiszteleten mindenki részt vehet, mert belépő-jegyet nem adnak ki. Az ünnepen részt vesz a király is egész udvari kíséretével, ott lesz továbbá *József* főherceg, aki *Alcsuth*-ról ma este jön meg, *József* Agost főherceg és felesége *Augusta* főhercegnő.

Szent-Istvánnapján a Technológiai Iparmúzeum nyitva lesz csütörtökön délelőtt 9-től délután 1-ig, pénteken ugyancsak ekkor és már délután 3-tól 6 óráig is. szombaton úgy mint pénteken és vasárnap délelőtt kilenc óráig és délután 3 óráig. Ezeket a napokat a gépek is működni fognak, még pedig tisztól tizenkét óráig és délután három és öt óra között. Mint minden évben, ez idén is mozgó mentő-örseget rendelt ki dr. *Kovács* Aladár mentőegyesületi igazgató. "Két órszeg teljesít szolgálatot, még pedig az egyik a Sikló felső állomásánál, a miniszterelnökségi palota főbejárójánál, s a I. kerületi kapitányságnak fortuna-utcai épületében. Az órszégben négy-negy mentő s egy-ellenőrző orvos van. Az órszégeket piros zászló jelzi.

Szent-Istvánnapjára a vidékről ezrével jönnek a fővárosba, hogy részt vegyenek a körmeneten. A tegnapi idegenforgalom a pályaudvaroktól a rendőrségre érkezett jelentések szerint 20,703 emberből állott. Még pedig: a nyugati pályaudvaron érkezett 7781, a keletin 10,922 és a déli vasuton 2000 idegen.

— *Salisbury* betegsége. *London*-ból jelentik, hogy lord *Salisbury* állapota tegnapi óta valamivel javult, de az orvosok attól tartanak, hogy akut vesébaja miatt teljes fölépülése ki van zárva.

— Jubileum a királyi palotában. *Sehr* József, a budai királyi várak főfelügyelője, aki a napokban ünnepelte harminc éves szolgálati jubileumát, ebből az alkalomból a várak szolgazsemélyzete részéről meleg óvációkban részesült. A budapesti személyzet nevében *Dawn* József ajtónálló meleg szavak kíséretében ezüst serleget adott át az ünnepeltnek.

— **Készítetlen postaküldemények.** A világposta-egyesület *berni* irodája rendkívül érdekes statisztikát állított össze azokról a postaküldeményekről, melyeket nem lehet kézbesíteni. Számuk nem kevesebb, mint 50 millióra rug évenként. Már tudniillik a világposta-egyesület összes országában. Ha a felvágó címét sem lehet megadni, megsemmisítik őket. Így 26 millió levelet, levelezőlapot és nyomtatványt semmisítenek meg évenként.

— **Péternek egy kis pénzre volna szüksége.** Európában ezidő szerint Péter a legszegényebb király. Tisztán csak a hivatalából él. Semmi vagyon, amire támaszkodhatna, ez pedig minden rendű és rangu hivatali embernél köllömetlen. Ha szekirozzák, nem ruházat el magától az állását. Most már más a helyzet, mint a milyen ezeltűt volt. Mielőtt nem lett király, élhetett szűkösen Genfben a kis egyemeletes házában. Ha azonban most kerülne el Szerbiából, a méltóságához illendően kellene, hogy reprezentálja az országot, amibe belesseppent s a miből — az isten tudja, hogy melyik pillanatban cseppen ki. Szerbiában nem véglegesített állás a királyság. Cserélgetik. Meg a pénzek se folynak be túlságosan rendszeresen. Azért hát jó volna egy kis melles pénz s Péter király ágenseket küldött Drezdába egy millió frank értékű váltóval, hogy hátha elhelyezhetnék. Az ügynők szorgalmasan dolgoznak is, ez ideig azonban még minden eredmény nélkül. Annak pedig, hogy Drezdába ment a király pénzért, az az oka, hogy tapogatózótt már Budapest és Bécsben is, de hiába.

— **Koburg Luja hercegné.** Mialatt Brüsszelben a „gyógyíthatatlan“ koburgi Luja hercegné hitelezőinek ügyvédei javában működnek Lipót király ellen, hogy Henriette királyné hagyatékából eléggéjenek ki a hitelezők, addig a belga király szerencsétlen leánya a zajos világtól távol él Coswitz mellett a Lündenbör-intézetben. Alig-alig kerül ki a nyilvánosságra valami hír felőle, s ami kikerül, többnyire helytelen. A *Berliner Tageblatt* egy munkatársának nemrégiben olyasvalakivel volt alkalma beszélni a hercegnő állapotáról és jövőjéről, aki az intézethez közel áll. A következőket tudta meg:

Luja hercegnő semmire sem tartozik, mint annyiszor állították, a „gyógyíthatatlan“ok közé. Ellenkezőleg, Pierson titkos tanácsos, az intézet tulajdonosa, aki keresztül-kasul tiszteletreméltó jellem, aki a hercegné teljes bizalmát bírja, reméli, hogy páciense a lehető legközelebbi időben mint teljesen gyógyult fogja odahagyni az intézetet. Semmiképpen sem áll az, hogy a hercegné minden eseményvel szemben apatikus viselkedik és semmi iránt sem érdeklődik. Mindenben élénk részveszt, figyelemmel kíséri, még pedig nagy érdeklődéssel mindazt, ami Bécsben és Brüsszelben történik és Pierson igazgatóval és az udvarhölgyével minden újdonságról érdeklődve beszélget, amely a tudományra és művészetre vonatkozik. Teljesen valótlán az, hogy a hercegnő gyermekek örömet mutat a virágok irányában s hogy a szobája valóságos virágoskerthez hasonlít. A hercegnő annyira szereti a virágot, mint bármely nő. Testileg is kielégítő az állapota. Nagyon gyakran kocsizik ki a környékre és Drezda vidékére. Kétkerekű gígfajta kocsin megy Piersonnal, vagy udvarhölgyével. Maga is hajt s néha még Drezdába is megy, ahol azonban alig ismerik fel. Ujában megint nagyon sokat beszél a *hitelezőiről*, miután megtudta, hogy ketten, akik semmiféle egyezésbe nem akarnak belemenni, újabb pert indítottak ellene. Minden ügyéről-bajáról teljesen tájékozva van és megnézi az összes hozzáérkező iratokat és leveleket. Különös érdeklődést mutat a szász trónörökös elvált feleségére, most már *Montigno* grófnő iránt, akivel azelőtt levelezett. A coswiti intézet környékének népe nagyon jól ismeri Koburg Luja hercegnőt.

— **Tanítóki gyűlés.** Ma délelőtti a Szent István-Társulat nagytermében tartotta évi közgyűlést a katolikus tanítók országos bizottsága *Steinberger* Ferenc kanonok egyházi és *Ember* Károly igazgató világi elnökével. *Steinberger* Ferenc elnök az elhunyt pápának szentelte megnyitóbeszédét és indítványozta hogy az országos bizottság a fővárosi katolikus társadalom bevonásával október hónapban emlékünnepet rendezzen. A javaslatot elfogadták. Ugyancsak az elnök indítványára küldötték vitte *Vasary* Kolos hercegprímáshoz a katolikus tanítók hódolatát. A katolikus szövetség évi munkásságát ezután *Szabó* Rezső titkár terjesztette elő. *Dr. Singer* Ferenc a népiszkolai oktatásról végleges szöveget mutatót be, mely szinte tízezer munkásság eredménye. A tervbe még betoldják a fiunkal való kézimunkaoktatás tervét s így kerül az ma dé az összes a püspöki kar elő. *Gusztáv* Vilmos esztergomi tanár a katolikus tanítóképzők tervét mutatja be, amely már csak a püspöki kar jóváhagyását várja. *Ember* Károly elnök a polgári iskolai tanárképzők szervezetét és oktatási tervét mutatja be azzal a kívánsággal, hogy az egyház is ellenőrizze szakbizottsági útján az intézetek tudományos színvonalát. Végül indítványok következtek, melyeknek legnevezetesebbje szerint a közgyűlés kimondotta, hogy az általános tanítóegyesületekből alakult magyarországi tanítók országos bizottságának az a törekvése, melyvel a hazai összes tanítók társadalmi állásának és anyagi jólétének előbbrevitelén munkálkodik. kártársi szerellett fogadja, de tiltakozik az ellen a beavatkozás ellen, melyvel a katolikus iskolaik jogait csorbítani törekszik, azt visszatartja és tiltakozást egy a püspöki karnak, mint a minisztériumnak is tudomására hozza.

— **Szerencsétlenség a hegysszakadékokban.** Borenből táviratozzák, hogy tegnap este a *Mondel* szorosban egy szekér lezuhant s a benne 618 utas közül egy meghalt, négyen halálosan megsebesültek.

— **Buosa a királyi várban.** A budai királyi vártemplom felszentelésének mai évforduló ünnepeén buosa volt a királyi várban. A vártemplomban, ahol a abárdos koronaörök álltak díszsereget, nagyszámú előkelő közönség jelent meg. Ott volt gróf *Apponyi* Lajos magyarországi udvarnagya *Szegedi* *Maszk* Aladár udvari titkár kíséretében. Az ünnepi szentmisét *Kanter* Károly apátplebános celebrált fényes segédlettel. A templomi énekar *Kling* Alajos karmester vezényletével *Gounod* koronázási miséjét adta elő. Az orgonaszó *Demény* Dezso királyi várkaplán játszotta. Mise után a Szent Jobbot köztiszteletre kitétek a templom szentélye elé, ahol abárdos koronaörök őrzik, míg nemzeti szent ereklyéink kitéve maradt.

— **Házalás.** Dr. *Kecskeméti* Sándor, Kecskemét városának érdemes tisztiorvosa e hó 18-án meghalt 43 éves korában. Az elhunyt holnap, csütörtök délelőtti kisérk örök nyugalomra a kecskeméti izraelita temetőbe.

— **A keresztény-szociális kurzus.** A második keresztény szociális kurzus harmadik ülésén ma dr. *Giessen* Sándor kanonok érdekes felolvasást tartott a munkásegyletekről. A felolvasó azt fejezte, hogy a munkások keresztény irányú szervezést nem szabad továbbra használni, mert veszedelemben van a munkások hite, hazafisága boldogsága. Elmondotta, hogyan alakította meg ő Győrött a katolikus munkás-egyesületet. Amikor ott a szociáldemokrácia zászolt bontott, szóla a mozgalom jogságá mellett emelt szót, amit a munkások megköszöntek, ebből többszöri érintkezés követezt a munkások egyesületüknek élére állították. A nehezségeitől nem fél, mert tudja, hogy jó ügyet szolgál. Többek között állása után dr. *Herényi* Jenő szombathelyi ügyvéd az ingyenes jogvédelemről értekezett s azt ajánlotta, hogy a népet eladással kelene fölvilágosítani a jogvédelem ügyében. Végül *Eundala* Mihály pápai kamarás a női egyesületek és munkások egyesületeiről tartott előlést.

— **Házalás.** *Hajdu* Samu, az Általános bank részvény-társaság pénztárosa Budapestről, eljegyezte *Reiner* Erzsike kisasszonyt, *Reiner* Adolf dombóvári kereskedő leányát.

Diszes esküvő volt e napokban Vulya pusztán, a Hoitsy-család otthonában. *Mihályi* Győző honvédelmi miniszteri tanácsos fia, *Uj* *Mihályi* Győző miniszteri szántist vezette oltárhoz *Mury* Irénkét, özvegy *Mury* Henriké bájós leányát. Az esküvőn nagy és díszes közönség vett részt és gyönyörködve hallgatta *Sárkány* Sámuel evangélikus püspök remek szép beszédét. A násznagyú tisztelet *Hoitsy* Pál volt országgyűlési képviselő és *Kanyó* Dániel miniszteri számtanácsos tiltótték be. Esküvő után gazdag lakoma következett.

Nagy Lajos fővárosi kereskedő a *Nagy* és *Bodánky* cég birtalja eljegyezte *Gumpel* Miksa építő vállalkozó leányát *Irmát* Berlinből. *Grüner* Sándor eljegyezte *Schönfeld* Etelka kisasszonyt Budapestben.

— **Az aradi pénzhamisító.** *Aradról* írják: *Pintye* György ex-detektív, ki két rendbeli pénzhamisítási ügy miatt vád alá volt már helyezve s akit elmebetegnek nyilvánítottak, most ismét szerepel pénzhamisítás révén. Vasárnap délelőtti *Gruis* Lázár és *Weisz* Ignác bejelentették az aradi rendőrség bünygyi osztályánál, hogy *Pintye* Györgyöt pénzhamisításon érték. Elmondták, hogy a Maros mögötti tőlésen, a légszesszár közelében, mikor a sertesrakodó felől jöttek, látták, hogy *Pintye* ott valamivel foglalatoskodik. Egy domb mögé hnzódtak és vártak. *Pintye* a zsilip alá rejtett egy rongyokba göngyölt csomagot, aztán egy fu társaságában távozott. Ekkor előlétek és a zsilip alá rejtett csomagban gipszemezeket találtak, melyeken huszfélelerek lenyomatai voltak. Aztán a sertesrakodó mögött kutattak s ott a bokorban pénzenyomatok gipszlapokat és cinkdarabokat találtak. A rendőrségen kihallgatták *Pintyét*, aki mindent tagadott. Azt mondta, hogy a gipszdarabokat a vele volt fu találta s ő visszatette a helyükre, mert nem tudta, mit csináljon velük. A fut is kihallgatták, aki aztán leleplezte *Pintyét*. Elmondta, hogy a gipszemezeket *Pintye* utasítására rejtette el. Elárulta, hogy mikor a rendőrség a ház felé közeledett, kiűn állt a kapuban és értesítette *Pintyét*, aki erre a készletben levő hamis érteket és anyagokat elrejtette a ház hátsó részében lévő léposó alá. A rendőrség most már meg is talált mindent. *Pintyét* erre átkísérték a törvényszékre a vizsgálóbíróhoz. A pénzhamisító a legkevésbé sem fél a büntéstől. Ki is jelentette, hogy neki nem lehet bánthatása, mert elmebetegnek nyilvánította a törvényszék.

— **Aranylakodalom.** *Bródi* Adolf és neje, *Goldstein* Antonia vasárnap ünnepeki aranylakodalomukat Budapestben. Bródi Adolf a III. kerület tekintélyes polgára s negyven éveléi ő-budai kávéházat tisztes igekezetel.

— **A rádium pótlása.** *Fildel* *Fildel* jelentik: dr. *Manges*, aki a Jefferson-egyetem kórházában működik, fontos találmányát jelenti be a nyilvánosságnak. Azt állítja, hogy a rádium pótlására egy anyagot állított elő vegyi úton, amely jelentősen olcsóbb, mint a rádium.

— **Szent-Istvánnapi kiállítás.** A budapesti tanonc és segédmunka-kiállítás holnap. Szent-Istvánnapján délelőtti 10 órakor nyitja meg *Láng* Lajos kereskedelmi miniszter a városi Igazgatóság Igazgatóságában. A miniszter ma délelőtti 10 órakor *Hegyes* Lajos miniszteri osztálytanácsossal ment az Igazgatóságba, hogy a kiállítást előzetesen megzemléje. Két tojás órást szánt a szemlének, mert a kiállítás ugy külső terjedelem, mint a tárgyak értéke tekintetében valóban becsülettel válik a budapesti fiatal ipari nemzedéknek. Oly színvonalon áll, hogy a nagyközönség előreláthatólag nagy érdeklődéssel fogja nézni.

A kiállításban mintegy 2400 tanonc és segéd vesz részt, részben rajtokkal, részben kész munkákkal. Ehez képest a kiállítás három részre van tagolva. A főkapunál három turul tart egy-egy lobbogót, melyek a kiállítás három főcsoportját jelzik; jobbra a két lobbogó a rajzok osztályát jelöli, melyben a díszítés villamkék színben van tartva; a csarnok közepé felé a segédek kiállításba húzódik, melynek fölül és csoportjai zöld fölönnyel vannak ékítve. A rajzok osztályában mintegy 600 segéd és tanonc több mint 3000 rajzot mutat be a díszítő-, építő-, lény-, fa- és ruházati-rajz körből és bátran állítatni, hogy ilyen irányú szak-rajzkiállítás még nem rendeztek az országban. A tárgyakon és a katalógusban az illető rajzoló neve mellett meg van emítve a munkás rajz-tanára is. A tanoncok osztályában több mint 600-rajz a kiállítás száma; egyes tárgyak egy-egy műhely összes tanoncainak művei, más tárgyak segédek és tanoncok együttesen készítettek, ami érdekében jellemzi munkáink összetett szellemét. Bizonyos iparágakban a tanoncok fizetemen mutatják be képességüket: szakácsnokok bizonyos napokon versenyűznek. pincérfűk váltakozva terítnek asztalt, fodrázók versenyűsülést rendeznek. A kiállítás zöme (1250) a segédek közül került ki. És ezek műhely-rajzok alapján számos remeket mutatnak be, melyek tanúsítják, hogy a magyar ipar az utóbbi években nagyot haladt és hogy bizonyos iparokkéket, melyekben eddig teljesen a külföldre voltunk utáva, most már versenyképes minőségben állunk elő az országban. Ez iparokkéket közül különös említést érdemelnek a díszdobozok, a bucsuhely cikkek, a kiváló jelzőlőr tanusodó bórdszámú áruk, a kitűnő kivitelű mechanikai, orthopediai, sebészeti, elektro-technikai műszerek, a fejlett jelzőlőr és ügyességről tanusodó pipere-áruk, az órásk remekei, a művirágok, a fapárosok, a témpárosok kitűnő munkái, a könyvkötő-szegédek remekei stb. — A Kereskedelmi Múzeum igazgatósága a jövő iparos nemzedéknek sokatígő remekét igen gondos, szakcszerű és díszes rendezésben mutatja be, úgy, hogy a kiállítás mint látványosság is, tömredék látogatót fog vonzani. Kiváló figyelmet érdemel ez a kiállítás azért is, mert bizonyoságot tesz arról, hogy a munkaadók — sokszor saját érdekük ellenére — a nyilvánosság elé bocsátják jelesebb munkáikat, akiket a közönség más kiállításokon nem ismer, hogy nemcsak a segédek, de már a tanoncok is erős becsapással készülnék pályájukra s lépést tartanak a modern technika vívmányaival. A kiállításnak 14 füve terjedő katalógusa már kikerült a sajtó alól.

A kiállítás zsűri-bizottsága tegnap este tartotta alakuló gyűlést, melyen a tagok teljes számmal jelentek meg. *Thék* Endre elnök a megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy ez a kiállítás fényesen sikerült és a legbiztosabb reményekkel töltöttei el a magyar ipar barátait. A bizottság főtitkárának *Gelleri* Mór, csoporttitkárának *Agota* Bóla, *Hortly* Pál, *Böhm* Károlyt és *Farago* Ödönt választotta meg. A zsűri már e hó 24-én kezdi meg működését és 28-ikára be fogja fejezni, mert sulyt fektet arra, hogy a kitüntéseket minél előbb hirdettesse ki. A jelesebb munkákat arany-, ezüst- és bronzérmékkel jutalmazza. Az Országos Iparügyiület a maga részéről tíz ezüstérmét és 20 bronzérmét ajánlott fel. Kiváló figyelmet érdemlő kiállítások a bizottság pénzügyiállommal fog kitüntetni (az aranyérmék ipartestülete már följárított 100 koronát) esetleg ajánlani fogja a miniszternek, hogy kiképeztesse előjából adományozza nekik ösztöndíjat külföldi tanulmányra. A tanácskozás közel két órással tartott és arról tanusodott, hogy a zsűritagok kelő körültekintéssel és meleg ügyességgel fogják teljesíteni feladatukat.

— **Magyar munkások halála Amerikában.** *Huttington* pennsylvaniai közszépen borzalmas szerencsétlenség történt. Az alagútban dolgozó munkások dinamija felrobbant és harminc munkás az alagút omladéka alá szorult. *Portlandban* pedig egy fabid szakadt le. Vasárnap délután volt. A város alatti folyóban egy uszóművész mutatta be ügyességét. A munkások seregétől a hidra szakadtak, a hid a nagy teher alatt összerokadt. Negyven halottat fogtak ki, harmincan pedig a zuhanás közben szenvedtek sebeket. Mindkét amerikai katasztrófa áldozatai közül sokan voltak magyarországiak. A *Pravda* amerikai lap fel is sorolja azok neveit, akiket Magyarországon sira'nak meg hozzátartozók.

— **Önkéntesek bevonulása.** Ámbár az idei sorozás még nem szolgáltatva be az újoncokat, októberben mégis bevonulnak azok az önkéntesek, akiket már az előbbi esztendőben soroztak be. Ezek az önkéntesek tömegesen rendelik egyenruhájukat a *Blum* és *Tarsa* (IV. Sütő-utca 2) fővárosi egyenruházati intézetnél. A mintaszert kiszolgáltatásról, izséről és pontosságáról ismert előrendű cég a legkiválóbb specialistája mindennemű egyenruhák készítésének s így érhető el a nagy bizalom, amely ez intézet felé irányul. A sajtó jól fel fogja érdeket szolgálja minden önkéntes, ha a rendeléseit mennél előbb teljesíti az intézetnél.

— **A kolumbiai újságíró-iskola.** A kolumbiai újságíró-iskola, amelyre Pulitzer, a newyorki World kiadó-tulajdonosa két millió dollárt szánt, gyors tempóban meglesz. Természetes is. Amire ilyen nagy összeg pénz teremődik elő, annak a megvalósítása nem sokáig késhetik. A dolog részleteiről is érkeztek már hírek. Buttler tanár, a kolumbiai egyetem elnöke hivatalos utas is tudatta, hogy az egyetem gondnokai már megkapták Pulitzer adományának a felét, egy millió dollárt. Az összeg fele a Morningside Heights-Egyetem telkén egy alkalmas épület emelésére szolgál, amelyben az újságíró-iskolát berendeznék. A másik fele a fakultás alapjául szolgál, továbbá a folyó ügyek vezetésére. Ha három év leforgása után azt tapasztalja Pulitzer, hogy az újságíró-egyetem megfelel a hivatásának, akkor újabb egy millió dollárt ad, amelynek fele az iskola fenntartására, a másik fele pedig olyan óciókra szolgál majd, amelyeket Pulitzer és a gondnokok közösen állapítanak meg. Az újságíró-iskola egyenlőrangú lesz a többi fakultással. Az első bizottság, amelyet az egyetem Pulitzer javaslatára nevez ki a vezetésre, a következőkből fog állani. Buttler professzor Whitelaw Rheid, Viktor F. Lawson, a Chicago Daily News tulajdonosa, John Hay államtitkár St. Clair, Mac Veibaw, Andrew D. White és Charles H. Taylor tábornok. A kurzus két évveljövőm-ből fog állani, jelölteknek olyanokat fogadnak el, akiknek kellő intelligenciájuk és kifogástalan műltjük lesz. Előzetes középiskolai tanulmányt nem kívánnak. A tantárgyak: újságadminisztrálás, részletek a mechanikai igazgatásból, jog, az újságírás történelme és etikája, az újság irodalmi formái, gyakorlati működés a hírszolgálatban, kurtább újságírók írásai és vezérlők írásai. Mindebből is láthatni, hogy az újságíró iskolának semmiképpen sincsenek rossz céljai.

— **Jótevény adomány.** Nagy Lajos gimnáziumi tanuló Siotörök (Braun-villa) 50 koronát küldött hozzánk a kisenevi zsidók számára. A jótevény adományt eljuttattuk az Egyenlőség szerkesztőjének, aki rendeltetési helyére küldi az összeget.

— **Motorkoosi-közlekedés államvasuti vonalon.** A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli, hogy a debrecen-tiszalóki és nyíregyháza-tiszapolgári vonalakon folyó évi szeptember hó 1-től kezdve motorkooskat helyeznek kísérletképpen forgalomba. E naptól kezdve a debrecen-tiszalóki vonalon az összes személyszállító vonatok, a nyíregyháza-tiszapolgári vonalon pedig Királytelek és Tisza-Lök között irányonként 1—1 új személyvonat fog motorkoosokkal közlekedni. Utóbbi vonatoknak forgalomba helyezése folytán a 4712. sz. vegyes vonatnak menetrendje Nyíregyházától Tisza-Polgárig megváltozik. Az új illetve változott menetrend a következő:

1. **A debrecen-tiszalóki vonalon:** A 4802. sz. személyvonat indul Debrecenből reggel 5 óra 45 perccel Tisza-Lökre érkezik délelőtt 8 óra 29 perccel a 4804. sz. személyvonat indul Debrecenből délután 12 óra 07 perccel Tisza-Lökre érkezik délután 2 óra 37 perccel a 4806. sz. személyvonat indul Debrecenből délután 4 óra 36 perccel Tisza-Lökre érkezik este 7 óra 04 perccel a 4808. sz. személyvonat indul Debrecenből délelőtt 8 óra 09 perccel a Hajdúnánásra érkezik délelőtt 9 óra 38 perccel a 4810. sz. személyvonat Debrecenből indul este 6 óra 46 perccel a Hajdúnánásra érkezik este 8 óra 19 perccel a 4812. sz. személyvonat indul Búd-Szt-Mihályról reggel 4 óra 14 perccel és Tisza-Lökre érkezik reggel 4 óra 31 perccel. Az ellenkező irányban a 4801. sz. személyvonat indul Tisza-Lökről reggel 4 óra 53 perccel Debrecenbe érkezik reggel 7 óra 23 perccel a 4803. sz. személyvonat Tisza-Lökről indul délután 12 óra 50 perccel Debrecenbe érkezik délután 3 óra 19 perccel a 4805. sz. személyvonat indul Tisza-Lökről délután 3 óra 45 perccel Debrecenbe érkezik este 6 óra 14 perccel a 4807. sz. személyvonat indul Hajdúnánásról reggel 6 óra 8 perccel Debrecenbe érkezik reggel 7 óra 47 perccel a 4809. sz. személyvonat indul Hajdúnánásról délelőtt 9 óra 50 perccel Debrecenbe érkezik délelőtt 11 óra 16 perccel végre a 4811. sz. vonat Tisza-Lökről indul este 7 óra 41 perccel és Búd-Szent-Mihályra érkezik este 7 óra 52 perccel.

2. **A nyíregyháza-tiszapolgári vonalon:** A Királytelek-Tisza-Lök között bevezetendő 4701. sz. motoros személyvonat Tisza-Lökről délelőtt 9 óra 8 perccel indul a Királytelekre délelőtt 9 óra 46 perccel érkezik, ahol csatlakozik a 4602. sz. személyvonathoz Szerencs és a 4603. sz. személyvonathoz Debrecen felé. A 4702. sz. motoros személyvonat pedig Királytelekről — csatlakozással a 4603. sz. vonathoz Szerencs és a 4602. sz. vonathoz Debrecen felé — délelőtt 10 óra 5 perccel indul Tisza-Lökre délelőtt 10 óra 43 perccel érkezik. A módosított 4712. sz. vegyes vonat Nyíregyházáról a jelenleginél 15 perccel korábban vagyis reggel 7 óra 20 perccel fog indulni Tisza-Lökre a jelenleginél 9 perccel korábban, vagyis 10 óra 50 perccel fog érkezni. A motoros kocsikkal közlekedő személyvonatokhoz csak II. és III. osztályú jegyek fognak kiadtni. A jelenleg érvényben levő személy- és podgyász-díjszabások változást nem szenvednek. Budapest, 1903. augusztus hó 20.

— **Szerencsétlenség a cirksuszban.** A Szatmárral szomszédos Csengerben, mint levezető jelent, borsosító szerencsétlenség történt egy vándor cirksusz-társaság előadásai alatt. Utolsó előadása volt a cirksusz és a közönség szufoltság meglátogatása a helyiséget. Az előadás végén a nagy tónalásban valaki ledöntött egy petróleumlámpát, mielőtt nyolc ember ruhája meggyulladt. Nagy pánik keletkezett, az emberek a ponyvát össze-tépték és a szabadba menekültek. A megégett nyolc ember közül kettő a haláltal vívódik.

— **Budapest és Páris.** Párisnak most jelen, meg az 1900. évi közegészségügyi jelentése. Kiderül ebből, hogy Páris halálátsági koefficiense 1900-ban 206 ami annyit jelent, hogy ott ezer lakosra több mint 20 haláleset jut. Fővárosunkban ennél sokkal kedvezőbbek a viszonyok, mert a mi halálátsági koefficiensünk 1900-ban csak 189 volt, sőt 1901-ben már csak 17 és 1902-ben 173. A mi előnyösebb közegészségügyi helyzetünket Párisal szemben az is bizonyítja, hogy míg ott 1902-ben 4922 hágymáz megbetegedés és 1018 halálázás fordult elő, addig nálunk hágymázban 810 ember betegedett meg és csak 71 halt bele; 1901-ben már csak 253 hágymázbeteg volt nálunk és 54 haláleset, sőt 1902-ben már annyira csökkent a hágymáz, hogy csak 217 betegedés és 30 halálázás esett fordult elő. Még szembetűnőbb a mi fővárosunk közegészségügyi állapota, ha Párisnak himlőkimutatását vesszük szemügyre. Párisban ugyanis 1900-ban nem kevesebb, mint 1617 himlőeset fordult elő, nálunk pedig már évek óta egyetlenegy sem; csak 1901-ben jelentettek be egy esetet, de azt is Olaszországból hurcolták be és a megtett intézkedések után ismétlődés azóta nem fordult elő.

— **Felvitel a bábaiskolába.** A kir. tudományegyetem bábaiskolájába a felvételek szeptember 1-én kezdődnek s tartanak bezárólag 5-ig. A felvitelre a tantolyam helyiségében (VIII. Rökk Szilárd-utca 33) kell jelentkezni. A tandíj 50 forint. A jelentkezőknek fel kell mutatniok: orvosi bizonyítványukat, erkölcsi bizonyítványukat házasság-illetéleg keresztlevélüket, s a férj bejegyzési nyilatkozatát. A bábaképző tantolyamra jelentkezni személyesen kell.

— **Árva falu.** Az abajmegyei Baralong sörnyen elárult község. Egy estezende márnak, hogy se tanítjuk, se papjuk nincs a falubelieknek. Üres az iskola, üres a paróchia. Se az iskola csengetyűje nem csilingel, se a templom harangja nem bong a falu felett. Ez bizony árva állapot egy faluban, amelynek népe megszokta már, hogy tanításért, jó szóért vagy a tanítóhoz menjen vagy a paphoz. A községből most erősen sürgetik a megye tanfelügyelőjét, hogy ennek az állapotnak vessen véget — s ezt csakugyan el is várhatják egyesztendei türelmeskedés után.

— **Véres arató-ünnep.** Megrendítő eset történt a kishéri állami birtokhoz tartozó Vasdnyne pusztán a hó 14-én. A földmivélségi miniszter meghagyásából a kishéri gazdasági intézők az aratók részére Vasdnyne pusztán fényes aratóünnepélyt rendeztek, melyen az állami birtokon foglalkoztatott összes aratók, oselédek, valamint a gazdasági intézők is résztvettek. Zeneszó mellett vígan folyt a mulatság, a tánc, s a mintegy 500 főre menő társaság jókedvének tetőpontján, midőn az ingyen kiosztott étel és ital elfogyott, nem volt hajlandó mulatozását abbahagyni, hanem az állami pincemesertől literszáma pénzért vásárolt bor mellett tovább folytatta a mulatozást. Azonban a sok a jóból is megárt, s az általános jókedv csakhamar duhaj verekedésbe csapott át, az aratók és a cselédség üszletük. Közben egy embert agyon-szurtak, ki rögtön meghalt, néhányat súlyosan megsebesítettek, kik közül hárman a kishéri kórházban a hallálal vívódnak.

— **Menetdíj-kezdemény a zsolnai iparkiallításra.** Az államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint a zsolnai iparkiallítás tartama alatt augusztus 1-től szeptember 13-áig annak összes állomásairól, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalának állomásairól — kezelésük a'at álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak ki-zárásával, — Zsolnára egy a személy-mint a gyorsvonatokhoz minden szombaton és vasárnapon, valamint a Szent István ünnepnapon és az azt megelőző napon mérsékelt árú menetdíj jegyek adatnak ki. E menetdíj jegyek, melyek árai minden állomáson hirdelve vannak érvényességük tartamán belül a kiállítás egy-egy részleteire, — még pedig teljeszeszerinti napon, tehát azok napokon is, amelyekben magasabb belépő árak szednek be — jogosítanak, mi-mellett azonban a menetdíj jegy a kiállítás pénztáránál lebélyegzés végett bemutatandó. A menetdíj jegyek 6 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napja első napnak számítatik s a visszautazás legkésőbb a hatodik napon éjféltől megkezdendő. Mintán a menetdíj jegyek csak a kiállítás látogatásának megkönnyebítésére óhajból adatnak ki, ennél fogva ezek a visszautazások csak abban az esetben érvényesek, ha azok tulajdonosa a kiállítást tény-

leg meglátogatta, melynek bizonyítékául a jegyeknek a kiállítás pénztár bélyegzőjével kell el-látva lennie. Az a menetdíj jegy, mely ezen lebélyeg-zéssel ellátva ninosen, a visszautazására nézve érvény-nyel elveszti. A kiállításra utazó közönség egyuttal figyelmeztetik, hogy az idegenorgalmi és utazási vállalat részéről egytérőleg a kiállítás igazgatóságá-nak a központi menetjegyjárdájával (IV. Vigadó-ter 1. szám), valamint az összes vidéki főkirodáiban elszállásolási szelvények adatnak ki 9 korona 25 fillér-ért, melyért az utas egy napra egy szobát világitással és kiszolgálással, valamint reggelt, ebédet és vasorást kap. Azok az utasok, kik ilyen szelvényeket váltá-nak, figyelmeztetnek azonban, hogy Zsolnára való érkezésük alkalmával a pályaudvaron levő elszállásolási irodában jelentenek, melytől őket elszállásolási fogja. Minden egyéb felvilágosítást a magyar királyi államvasutak központi menetjegyjárdája (IV. Vigadó-ter) készséggel megad.

— **Rabbijgyűlés.** A Dunántúli Rabbí Egyesület ma tartotta az évi közgyűlést Budán. A nagy számban megjelent rabbikat és hitközségek kiküldöttét dr. Kés Árnold budai főrabbi üdvözölte lelkes, meleghangu beszéddel. Beszède folyamán utalt ama feladatok hosszú sorára, amelyek a felekezeti élet körén belül megoldásukat a zsidó egyház lelki vezetőitől várják. Msjd Szabolcsi Izidor, a budai izraelita hitközség elnöke szerzetelt üdvözölte a közsgé vendégeit, ama remé-nyének adván kifejezte, hogy a rabbik tanácskozásai a felekezetre áldásit hozók lesznek. dr. Schnitzer Armin, komáromi főrabbi, az egyesület elnöke szívből lakadó közönség beszédet mondott a fogadtatásért. A hit-község tanácsterméből délután 3 órakor a budai izraelita léteplombára vonult a gyűléselet. A templom szulaföldje teit meg a felekezet kiváló képvise-lőivel és nagyszámú ajátos közönséggel. dr. Klein Mór nagybecskerkri főrabbi renek, eszmékben dus, mindenki magával ragadó egyházi szónoklata volt az ünnepség központja. Beszédében a zsilált felekezeti viszonyokat eseteelte és kiemelte az Országos Rabbí-Egyesület és a nyugdíj-intézet létesítésének szükségé-t. Ezután a tanácssteremben dr. Schnitzer Armin, az egyesület elnöke olvasta fel nagyratáusa, szép elnöki jelentését, amely visszapiantást vet a lefolyt év fele-kezeti jelenségeire. A budai izraelita hitközség este bankettet rendezett a rabbik tiszteletére a budai Vigadóban.

— **A soproni bankbukás.** Sopronból táviratozók: A belügyminiszter leiratot intézett Sopron város kö-zönségéhez, amelyben a város ellenvetési dacára is fennertja a korábban kibocsátott abbeli rendeleét, hogy a bukott bank volt igazgatója által a Müller-léle jótékonsági alapot ért kár erejéig a várost terhelni a már megállapított vagyonjogi felelősség. Ez a ren-delektés a városra nézve igen lesújtó, mert a Müller-alapítványból lopott és elzáróított értékpapírok visszacszeresés érdekében indított három per közil kettő az alapítvány hátrányára dől el és így kétség-telen, hogy a belügyminiszter által kimondott vagyon-jogi felelősség több százezer korona megtérítésének kötelezettségét jelenti a városi pénztár terhére.

— **Ös-Budaváran** ma, csütörtökön és holnap, pénteken nagy ünnepélyek lesznek. Friedmann Adolf, Ös-Budavára agilis igazgatója gondoskodott arról, hogy ezen a két napon ne unatkozzék sem a főváros közönsége, sem pedig az a nagy publikum, amely a vidékről érkezett a fővárosba az ünnepnapokra. Csütörtökön, Szent István napján nagy arató-ünnepélytel és díszelvonással egybekötött ünnep lesz a gyönyörű területen s ezenkívül a szabadban nagy paraszttal. Különböző zenekarok teszik élénkbe, változósá a ünnepélyt, amelyet nagyszámú táncjáték je-jez be. — Pénteken a Budapestre érkezett leng-vel vendégek tiszteletére lesz nagyszabású ünnepély. Érdekes jogja tenni ezt az estét a nagy lengyel nede-letli zenekar, amely nagyszabású hangversenyt rendez a szabad területen. Az ünnepi estét meg fognak jelenni a fővárosban tartózkodó összes lengvelek s így a közönségnek itt lesz a legkedvezőbb alkalma szünlő-színre láthatni a lengyel vendégeket. Mindkét napon díszeladás lesz egy a nagy variété színpadon, mint a Folies Comiquesban s a remek táncjáték méltó befejezése lesz a s-ep ünnepélynek.

— **Rendőri hírek.** A rendőrség tegnap letartó-ztatta László Dániel tizenkilenoves és Barján Jenő tizenhatóves csavargókat, akik a oinkolai vasuton Janyer József fogorvost akarták meglopni. — Két tolvaj leányt is ellogott a rendőrség, Singer Emilia huszóves és Virág Mária huszonegyéves munkátlan családtagyokat. — Tóth Róza tizenkilenoves csele-déleány tegnap este Üllő-ut 109/b. számú szolgálati helyén maradtogot ivott. A mentők a Szent István-kórházba vitték. — Tegnap este egy ismeretlen ur-asszonyt vittek a rendőrségre, aki az utcán megőrült. A lókapitányságon Bozók Jeno orvos feleségének mondotta magát, de a rendőrség megállapította, hogy az asszony nem Bozóké s most kutatja, hogy ki lehet az ismeretlen elmebeteg. — Ma délután a rákos-kereszturi határban levő új temetőben Patik Gyula lakatos halantékon lőtte magát. Elvetesélyes sérülés a Rókusba vitték. — Klein Lipót Mohányi-utca 4-ik szám alatt levő lakásáról ismeretlen átkulcos betörők 2000 korona értékű fehérneműt elloptak.

(x) Stomatin a legjobb száj- és fogápoló szer.

(x) 50% árkedvezményt ad avilághíri Herkules-fürdő lakás és fürdő árából augusztus 26-tól kezdve.

„THERAPIA-PALACE“ Dr. Ebers Henrik főorvos szakavatott vezető orvos CIRKVENICÁN, Fiume mellett.

Nyáron tengeri-fürdő. Telen hidegvizgyógyintézet. Egyetlen homokos tengerpart a Quarneróban. — Magyar konyha. — Magyar levelezés. — A tengerpart főnyelve Knapp Lutz.

— Államhivatalnokok, megyei, városi, községi hivatalnokok lelkészek, jegyzők, tanárok, tanítók, tisztviselők, hivatalnokok, színesek, turisták stb. részére. Pénso-rendszer. Bővebb felvilágosítást és prospektust készséggel küld az igazgatóság.

(x) **Intézetű leány- és fiú főhírneműket** pontosan a megjelölt előírás szerint szállít a feletlen megbízható **Stern József** főhírnemű cég Budapest, Calvin-ter 1. Alapítatott 1860. Részletes nyomtatott költségvetések postarövidítve küldetnek.

(x) **A Gerő Ferenc-éle középiskolai internátusban** (VI. Nagy János-utca 3.) a beiratások naponta délután 4-7-ig folyamatosan vannak.

(x) **D. Főv. szóadavizsgálók Kertész Tódornál.**

A lengyelek Budapesten.

Budapest, augusztus 19.

Lelkes szeretettel fogadta ma a főváros közönsége a körünkbe érkezett lengyel vendégeket. A magyar és lengyel nemzet testvériségének őszintesége nyilvánult az ünnepies fogadtatás különöségeiben is. A keleti pályaudvar előtt elterülő Baross-téren, a park gyepgyain és az utakon nem maradt üresen egy talpalattnyi hely s a főlobogózott Kerepesi-úton is ezekre menő kíváncsi közönség várta a vendégek bevonulását.

A vendégeket fogadó nagybizottság tagjai reggel kilenc órakor gyülekeztek a Sas-körben s onnan az egyetem középponti épülete elé vonultak, ahol csatlakozott hozzájuk az egyetemi ifjúság csapata az Egyetemi Kör zászlajával. A budapesti *Lengyel Egyesület* küldöttsége az egyesület tavaszmező-úcai helyisége előtt várta meg a menetet s így mentek a keleti pályaudvar elő ahol már óriási tömeg várakozott. A közönség előzőnötö a gyalogjárókat, a kocsikat, a Baross-ter parkját, sőt a pályaudvar peronjára is betódult. A közlekedés már tíz órakor fönnaadt a Kerepesi-úton s a pályaudvar épülete előtt veszedelmes tölönágy támadt. A zászlók alatt érkező egyesületek, a bölcsészettan-hallgatók, gépészek és kazánfűtők egyesületei, több asztaltársaság, a Kossuth Lajos női kör és az öreg honvédek egyenruhás csapata csak nagy küzdelem után tudott a pályához lépésközébe jutni, ahol a fogadó bizottság tagjai gyülekeztek. A lépésközé előtt gyülekeztek a budapesti cigányprimások, kik a maga bandájával. A nyolcvan-kilencven muzsikust *Pego Károly* és *Rács Gyula* cigányprimások vezették. A pályaudvar löbészjárájának nagy vaskapuját megnyitották, mert a megállapított program szerint a fogadtatásnak ott kellett végbemenni. Zsúfolóság megtelt a perron, a lépés és a tér is, úgy, hogy amikor a lengyeleket hozó vonatot pontban tíz óra harminc percen berobogott, a vendégsereg nem tudott elhelyezkedni. Először a lengyel zenekar egyenruhás csapata jelent meg a lépésön. Amint az óriási tömeg a lengyelcsipkás, vörös ruhás zenészeket megpillantotta, fölviharzott az élénzés s mindenki kalaplengetve üdvözölte a vendégeket, akiknek legnagyobb része bennszorult a perronon.

Weberszki és *Janovics* lemergi polgárok vették át a fogadó-bizottság üdvözlését. A lengyel zenekar rázendített a Rákóczi-indulóra, amelyet lelkes élénzéssel fogadott a közönség, majd a magyarok indulójára a lengyelek szomorú himnuszával telelt a cigányzenekar. A lengyelek könnyetig meghatva hallgatták a dalt s mélyen megindította őket a lelkes fogadás. Kendő lobogtattak, kalapot lengettek mindenfelé s a lassan kitóduló lengyel férfiak és nők örömtől sugárzó arccal nézték a lelkesült sokaságot. Sokan virágot hoztak magukkal s udvariasan átnyújtották a magyar hölgyeknek, akik fogadásukra megjelentek.

Zsini József, a Nemzeti Szövetség nevében magyar beszéddel üdvözölte a lengyeleket.

Lelkes örömmel, a magyar sziv őszinté, igaz érzelmeivel köszöntöttek — nyomond — benneteket Kárpátonkon tu ról látogatába jövő lengyel testvéreink, az Országos Nemzeti Szövetség nevében. És ebbe az üdvözlétele belefoglalhatom nemcsak Budapest polgári társadalmának érületét, hanem el merem mondani az egész magyar nemzet tiszteletét, rokonszenvét, szeretetét. Mert nagy a mi örömmünk, hogy hosszú évtizedek múltán ismét körünkben láthatunk benneteket, ismét keblünkre ölelhetünk. Bizonyára nemcsak a Duna gyöngyének, Budapestnek egyszerű megtekintéséhez hozott ide benneteket, hanem annak a vágya is, hogy fölújítsuk a régi testvéri érzelmeiket, melyek a lengyelt és a magyart évszázadokon át összerűzték egymással. Szinto megvillanni látom lelki szemem előtt Nagy Lajos, Bathory István dicső nemzet volt. Korunkban ugyan összezsugorodtak Magyarországnak határai s a lengyel nemzet egykori nagysága is le van törpva s a Visztulának lengyel vérről áztatott partjain nem a szabad lengyelnek tüzbélye füstölög többé, mindazonáltal erős a hitem, reményem, hogy a két testvérnemzetre dicsőséges jövő vár, ha, úgy mint a múltban, ismét megértjük egymást s váltva veledünk nemzeti szabadságunk lobogói alatt! Ezzel a hitel, bizva nemzetünk történelmi megváltásában,

dobogó szívvvel, nemzeti szeretettel, köszöntölek hazánk nevében. Isén hozott. Eljen a lengyel-magyar testvériség!

Az élénzés csillapultáival dr. *Kovács Ernő* mondotta el lengyel nyelven a következő üdvözlését:

Annak a nemzetnek fiait üdvözölöm önökben, amelyet ezeréves múlt emlékei fűznek hozzánk. Közösek voltak gyakran szenvedéseink, közösek harcaink, győzelmek. Bátor Ulászló vezértel el ügyünkért a csatamezőn; szent emlékü Hedvig létesítette az önk nemzeti egységét; Bathory számlájk önk legnagyobb királyai közé, Történelmünk a kölesönös rokonrészt megokolja, az érdekek megegyezése a két nemzet egymásra utaltságát tüntetik föl. Önök a mi nemzeti törekvéseink érvényesülését segíthetik elő, mi pedig annál a kapcsolatnál fogva, amely közöttünk fönna, támaszt adhatunk nemzeti létük visszanyerésére. Az egymásra utaltságunk tudata, a rokonérés ez utóbbi évtizedekben kelő mértékben nem nyilvánult. Önök megértették azt, hogy a minél gyakoribb érintkezés ezen a hiányon segíteni hivatva van, s megítéltek minket látogatásukkal. Ennek kiváló jelentőségét ad az, hogy időpontul nemzeti ünneppont, a magyar királyság megalapítójának Szent István napját választották. A felénk nyújtott baráti jóbort magyaros melegséggel szorítjuk meg s a Nemzeti Szövetség nevében biztosítom önket, hogy megtalálják nálunk azokat az érzelmeiket, amelyeket bennünk keresnek, fölünk várnak. Isén hozta önöket fővárosunkban, üdvözölöm önöket honi szokásuk szerint azzal, hogy Vendég van nálunk, Isén van nálunk.

Elérkezényülve hallgatták végig a lengyelek a beszédet, amely után *Lelehai Bertalanné*, a Kossuth Lajos női kör élnöke szép bokrátt nyújtott át *Weberszki* lengyel polgárnak. Az egyetemi ifjúság nevében *Gulyás István*, az Egyetemi Kör élnöke üdvözölte a lengyel vendégeket. A lengyel és a magyar zenekar tust játszott, fölviharzott az élénzés, majd *Weberszki*, egy magas, nyitl homlokú öreg ember, kalapját levéve, lelkes lengyel beszédebe kezdett:

Testvérek! Meghatva és elérkezényülve állok itt s ezért a lelkes fogadtatásért szeretném ennek a tömegnek minden egyes tagját a keblemre ölelni. Mi erre a fogadtatásra talán nem is szolgáltunk rá, de igaz, hogy a szívnök szeretete, amelyet a magyar nemzet iránt érezünk, ezt a fogadtatást megérdemli. Hiszen testvérek vagyunk s a történelem bizonyítja, hogy a mi testvéri kapcsolatunk örökkös. Ulászló király a miénk volt, valamint Bathory is. Együtt, egymás mellett küzdöttünk a közös, szabadságért, rendszeren közös elenségeink ellen. A lengyel nép nem vezett el, mert nem vezett el Magyarországot! Most szenvedünk, szenvedjük a multat, de érzem, hogy nemsokára vége lesz a szenvedésnek és együtt fog ránk virradni a boldogabb jövő. Testvérek vagyunk! Nézzük az utóbbi évtizedeket, a magyar szabadsághar nagy napját. A lengyel haza fia eljötték ide, hogy harcoljanak a magyar szabadságért. A miénk volt Bem, Dembinszky és a többiek. 1861-ben, mikor mi fogtuk legyvert, akkor a magyar nemzet állt a hátunk mögött. Az ilyen legyverbaráság és nemzeti ölekezés örökké tart. Fizesse meg a jó Isén a magyar népnek ezt a lelkes fogadtatást s szívem legmélyéből magyar nyelven kiáltom: Eljen Magyarország!

Viharos élénzésbe tört ki a beláthatatlan tömeg s a lengyel zenekar eljátszotta az *Isten áldd meg a magyart*, a sokaság pedig énekelte vele. Az ének után *Janovics* lemergi iparos tízes lengyel szónoklatot mondott, amelyben a magyar és a lengyel igaz barátságát és a két nemzet történelmi testvériségét ismertette.

A beszéd után megmozdultak a zászlók s a tömeg megindult. Előment a cigányzenekar, tömredék zászlófi kisérve, utána a lengyelek vörösruhás zenekara, míg a vendégek legnagyobb része kocsikra üt. Voltak, akik gyalog tettek meg az utat az Angol király- és a Royal-szállóig. Ahogy az óriás emberáradat megindult, a közlekedés megakadt mindenfelé. A lengyelek kocsiáit körülfigyelték s folytonos élénzés között kísérték végig a főlobogózott Kerepesi-úton. Az ablakokat ellepte a sok emberfej s fehér kendő lobogott minden ablakból. A lengyelek, akik közül néhány kuomság nemzeti viseletben jött el, kalaplengetve köszönték meg az ovációt. A Velenke-kávéház előtt egy emelvényen *Tatai Bús Feri* cigánybandája fogadta a kocsikat, egyik kocsi megállott s a bennülők régi lengyel pénzt szórta a cigányok közé. Folyton növekedve hömpölygött a tömeg a két zenekar hangjai mellett a Népszínházig, ahol a Royal-szállóban lakást bérelt lengyelek az Erzsébet-körút felé, a többiek pedig a Kerepesi-úton végig az Angol király- és szállóhoz mentek. A tömeg folyton kísérték őket s csak a késő délután oszlott szét egészen.

Délután kocsiokon a Margitszigetre hajtottak a lengyel vendégek, ahol az alsó vendéglőben diszebedt volt. A lakomán körülbelül háromszázan voltak. *Almády Géza* fővárosi tanácsos a polgármester nevében üdvözölte a lengyeleket s beszéde végén néhány lengyel üdvözlő szót mondott. A lengyelek részéről *Parachovics József*, a lemergi bizottság élnöke, *Jerek Sztaniszláv* és *Weberszki von Weber* lovag mondott pohárköszöntőt.

A magyar zászló sorsa.

Budapest, augusztus 19.

A mi zászlónk Horvátországban arravaló rongy, hogy rátopossanak. Ha csak alkalom kínálkozik arra, hogy a magyar nemzet háromszíntű lobogóját meggyalazzák, hát kihasználják az alkalmat a horvát testvérek. S úgy fognak cselekedni mindaddig, amíg egyszer igazán komoly megtorlás nem következik el arra az aljasságra, amivel a magyar állam jelvényével szemben eljárnak. Csupa félrendszbálylyal azonban sohase fogjuk megtanítani őket arra, hogy a zászló szent és azt a piszkos csizmák sarkai alá taposni nem szabad. Mi azonban, mintha nem tudnók eléggé folbecsülni a zászlónk értékét. Tűrnök, tűrnök és újra tűrnök s mialatt halogtatjuk azt, hogy a zászló az igazi, az őt megillető védelemben részesüljön, a moskos kezek újra meg újra lerángatják a földre a trikolórt.

Ez történt most is. Tegnap már hírt adtunk arról, hogy *Micsoda* zendülésközé idézték föl a nemzeti zászló. A zapresiacsi véres zendülésről a következő bővebb tudósítás érkezik.

Annak a hírére, hogy a magyar lobogót az állomás épületeire kitűzték, a környék lakossága fegyveresen sietett elő. Egy tizennégy éves parasztleányunk sikerült az állomási épület tetejére mászni, a csendőrség azonban éppen abban a pillanatban érkezett a helyszínére, mikor a leány a lobogót le akarta szaggatni. A csendőrség sortűzet adott s a leány lezuhant a tetőről. A tömeg ekkor megtámadta a csendőroket és a támadás olyan heves volt, hogy a csendőrség kénytelen volt újra tűzelní. *Két ember azonnal meghalt, öt pedig halálos sebet kapott*, többen meg könnyebben megsebesültek. A halálisan sérültek között van egy tizenegy gyermekes családapa is. A tömeg ezután a községvárhoz rohant, ahol elbarrikádozta magát. Délután a politikai hatóságok egyik funkcionáriusát a katonai kíséret dacára is megverték. A felühdött tömeg egész délután lövöldözött az állomási épülete.

A zapresiacsi események miatt ma Zágrábban is zavargások voltak s a város különböző részeiben folytak le heves jelenetek. A nyugalmat csak a katonaság tudta helyreállítani. A tüntetésektől a Ginter s a lovasrendőrség fönökét lerántották lováról, s a földön egy darabon burcolták. Egy tüntető súlyosan megsérült s igen sokan könnyebb sérüléseket szenvedtek. Több elfogatás történt. Az összes zágrábi lapokat, amelyek a zavargásokról tudósításokat közltek, az ügyesség elkobozta.

A városban magában a magyar lobogókat tegnap este elővigyázatból bevonták. A tüntetések azonban este 7 órakor ennek dacára is megkezdődtek. Már a kora esti órákban óriási tömeg hullámozott mindenütt s koronként felhangzott a kiáltás:

- Le ezzel a rendszerrel!
- Le Pejacsevichosel!
- Le a magyarokkal!

A tüntetőket egy osztály ulánus szórta széjjel. A Jellacsioszobor előtt összejárázó volt a diákok és a rendőrök között. A szobor előtt négy berkocsin ülő dalmát elküldötte magát:

— Zsivira Hrvatska!

Dr. *Ginter* rendőrlelgyelő utánaolvagolt a kocsinak és foglyoknak nyilvánította a bennülöket. Erre az egyik dalmát, névszerint *Trisunovic* fölugrott a kocsihoz és zablatövön ragadta a rendőrlelgyelő lovát. Az állat megijedt, hátrabököt s egyszersult vesztve, maga alá temette lovasát. A ló hamar fölugrott ugyan, Ginter rendőrlelgyelő azonban súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrök erre megrohanták a kocsit s a bennülöket kegyetlenül megverték. Este 10 órakor nyugalom volt a városban. Addig nyolc elfogatás történt.

A déli vasutnak egy magasbál hivatalnok a következőket mondja el a zászlóafférről:

— Vállalatunknak nem áll érdekében, hogy az ország lakosságának nemzeti érzelmeit igazassa. Azért kérdést tettünk az államvasutak igazgatóságánál, hogy milyen magartatást tanúsítsunk a zászlókérdésben. Az igazgatóság azt a választ adta kérdésünkre hogy a magyar lobogó mellett a horvát nemzeti zászlót is vonassunk fel állomásai épületeinkre. Erre mi közöltük a horvát kormányral, hogy ezt mi csak a király születésnapján tesszük. Szent-Istvánnapján azonban, ezen a tisztán magyar nemzeti ünnepe nem, mert nem akarjuk a lakosság érzelmeit igazgatni.

Ebbe a horvát kormány is beleegyezett. Mi tehát joggal bízhatunk, hogy ez a lakosság egyetértésével is találkozni fog. A tüntetésekre nem is számítotunk, annyival is inkább nem, mert az ellentétek meg jobb kiegyenlítésére, a magyar nemzeti lobogóra tettettük a közös emereket is.

Egy zágrábi távirat szerint meg tegnap vizsgálóbíró küldtek ki Zapresiacba, aki ott nyolc parasztot, akik a magyar zászló elleni támadás-

ban résztvettek, letartóztatott. Egy, a hatóság részéről kiadott közlemény szerint a csendőrök csak akkor létek, amikor már őket kövekké és botokkal megtámadták. Összesen hét lövést tettek. Egy Dronetics nevű súlyosan megsebesült parasztot Zagrábba vitték és ott műtétet végeztek rajta, mire a sebesült jobban lett.

Zapresicről a hír este jött meg. A zagrábi lapok már közölték, hogy a kedélyes rendkívül izgatottak. A középületeken itt is künn volt a magyar lobogó a horvát zászló mellett. Rendőrök őrizték és így bántódnak nem esett. Este 6 órakor vonták be a lobogókat. Fél hét órakor az Ilicán tüntetés volt. — A horvát vér magyar vért kíván — hangoztatták uton-uffélen. A gyülekező s mindögyre nagyobbodó tömeget a rendőrség akarta szétvágni, de nem bírta vele. Egy rendőrt lováról lehúzták a tüntetők és félholtra verték. A katonaságot kellett segítségül hívniok. Egy század ulánus és egy század gyalogság jött ki a kaszányákból, ahol már egész nap készenlétben voltak. Az Ilicát elzárták, a tüntetőket pedig szétverték. Sok embert bekisértek.

Este 11 órakor a város utcai színelv csendesedtek. Az utcákon csendőr-őrjáratok cirkáltak.

A csendőrség este 10 órakor arról értesült, hogy a Máv. pályaudvarra a tüntetők bombát akartak vetni. Ezt a feltevést az a körülmény is támogatja, hogy egy hónap óta a horvátok csak dinamittal dolgoznak. Az új üzletvezetőség épületét kétszer akarták felrobbantani. Az új üzletvezetőségi palotát ezen a héten adta át az építő-vállalkozó a Máv.-nak, s most állót tartanak, hogy ez lesz legelső áldozata a horvátok merényleteinek. Ezt a palotát éjjel-nappal 4—4 csendőr őrizi, akik az épületben már öt hónap óta vannak elszállásolva.

Frank tartománygyűlési képviselő a fiumei személyvonat III. osztályán a városból elutazott. Mindenkiné feltűnt, hogy a parasztok között foglalt helyet. Célja valószínűleg igazgatás. A vidéken a státáriumot csak egy hete szüntették meg.

Tipelés.

Holnap van a Szent István-díj, Ez a híres, drága verseny, Melyben több ezerral együtt A pénzem én is elveszem, Felrakom a lovacskákra, A lovacskák vígan futnak, Ők bejönnek utolsóknak S én pénz nélkül vágok utnak.

Úgy mondják, hogy érdekes lesz Szent Istvánnak drága díja, Melyben a Tot. és a pénzem, Utolsó harcát kivijja, S amint ösmerem szerencsém, Én nem kapok osztalékot, Csak bus sohajaim sirja Keservesen majd a lég ott.

Elhelyezve a jó rímet Átérhetek a témámra. S össemérem a lovakat, Forma szerint bizonyára. Indul: Blockade, Limonádé, Csurgó, Kiss' me, Szélcsend, Valus, Nunquam dormio nagy sulylyá, .. Ez utóbbi kissé gyanus.

Oriont is felnyergelik, Ezzel kész a starterliszta, Melynek sora, amint látják, Ezuttal egészen tiszta. Kiss' me, Valus gyöngök Szörnyen, Nem való e társaságba, Mig Csurgó Szélcsend társának Széditón a pézst diktálja.

Marad Orion és Szélcsend, De főképpen Limonádé, Melyre sokan joggal kérdik; A bukméker sokat ád-é? Mert tavalyi jó formája Őt ajánlja legelsőnek, S úgy gondolom, hogy majd Szélcsend S Orion utána jönnek.

Meglepést ki okozhat? Nunquam dormio, az agg mén; Ámbár sokan azt állítják, Hogy győzelme pusztá agrém... Mint lesz, hogy lesz, majd meglátjuk; Ez igaz: a sah beszéde, Akit egyszer Budapesten Kihívtak a versenyterőre.

— Mért menjek ki? — azt felelte, Miközben jó nagyot ásít,

— Ugyis tudom rég, hogy egy ló Gyorsabban fut, mint a másik... Igazad van, Kelet bősége, Ugy ut mind, mint tőle telik, Ó csak azt nem tudjuk éppon, Melyik gyorsabb közülük, melyik?

P.

FŐVÁROS

(*) A főváros cselekvő tőkésje. Így hivnak egy rengeteg summát, amiről a főváros a költségvetésben esztendőről esztendőre csak úgy számol el, hogy: cselekvő tőke. Hogy mit cselekszik ez a tőke, azt nehéz volna kitalálni. Azt mindenesetre megcselekszi, hogy a főváros háztartásának amugy is nyekegő kocsiját még inkább beletámassza a sárba. Ez az állítólagos tőke, ami azonban minden egyéb, csak nem érték, a főváros adminisztrációjának a büne, hanyagsága. Az elveszett pénzek, az elfecsérelt, könnyelműen kidobált milliók. A tétel, amin azt szokás siklani minden évben, de amelyet a közgyűlés végre is megunt csak úgy szó nélkül akceptálni. Tudni akartak legalább annyit, hogy micsoda tételekből áll s megbizták a számvevőseget, hogy adjon valami tükört a cselekvő tőkeről. Ez egy esztendővel ezelőtt történt s most imo elkészült a számadás. Olyan számadás, amitől az isten őrizen mindenkit. A számadás lényeges adatai ezek:

Az 1902. évi zárószámadás adatai nyomán vizsgálat alá vették az általánösszegeben kimutatott különböző követeléseket, amelyek összesen 1351 tételből állottak. A vizsgálatot 1902. szeptemberől Grimm Gábor számtanácsos végezte nagy szorgalommal úgy, hogy a mult hónap közepéig 1800 tételt rendezett, míg a többi részben Czandary Gyula számtanácsos részben más számvevősegi tisztviselők intézték el.

A rengeteg munkához majdnem félmillió aktát turlak föl, kezdve 1820-tól a mai napig s a kutatás eredménye ilyenképpen áll:

1. Az ideiglenes bevételek között szerepel 818.002 korona, amelyek semmi alapja nincs, mert kivétel nélkül az 1845—49-es évek hadi mozgalmára fölvelt előlegek, amiket az ideiglenes kiadások címe alatt szereplő 7633-9 korona törlesztésére, illetőleg kiegyenlítésére kell fordítani. Ezzel a főváros épp annyi követeléstől, mint amennyi tehetől megszabadul.

2. Ugyancsak ideiglenes jellegű tételeként előfordul 597.246 korona. Ebből kétszázegyenegy köz-igazgatási és tanügyi alkalmazotti részére elszámolás terhe alatt 176.764 korona szerepel, mint kezelési előleg és 220.482 korona mint ideiglenes kiadás, de ebben az utóbbiban mint aktiva a Kecskeméthy Győzőnél levő 589.000 korona is fel van véve.

3. Külön kezelés alatt ideiglenes bevételképp 1488 korona biztosíték és 3322 korona munkaköltség van nyilvántartva. Ezek reális tételek.

4. Kiderítette a vizsgálat, hogy a késes követelések közé tartozott tételek közül 1877—1902 ig 15.475.262 millió koronát túrteltek, amelyből közszégi adópótlék 10.464.765 korona, házberakrajzár 974.793 korona, régi közmunkaváltságdíjak 446.105 korona, különbözők 3.587.598 korona.

5. Az évi bevételek valamennyi címénél főnálló hátralékokból 1874 óta minden évben leirtak 30 százalékot általánösszegeben kétes követelésnek, amely leírás évenként 2—2,3 millió koronára rugott, annélkül, hogy a leirt összeget részletenkint megvizsgálva, konstalták volna annak megbízható vagy megbizhatatlan voltát. Az e címen jelenkező 2134 millió hátralékból föltétlenül elveszettek tekinthető 2291 korona, míg a többitől különvizsgálat állapítja meg, hogy mennyit érnek.

6. Végül megállapították, hogy a kölesönpénzekből előlegezett munkákra 11.701.436 korona terheli adósságképpén a fővárost, a jólelki kezelés azonban ez összegből a vagyonleltár teherterelése csak 7.366.878 koronát veit föl, 3.324.558 koronát pedig egyszerűen kifelejtettek az adósságok közül, bizonyára jólelkiségből.

E kimutatások végeredményképpén a főszámvévő szigorú intézkedésekkel óhatja elejét venni a hasonló gazdálkodási rendszernek, különösen pedig kimondani kéri, hogy:

Kiadásokat a jövő évi hitelek terhére előlegesen utalványozni nem szabad: — valódi bevételek vagy kiadást ideiglenes jelleggel elszámolni tilos; — kiadást előlegesen utalványozni póbtétel reményében tilos; — illetéktelen járandóság senkinek sem utalványozható; — a kezelési előlegek idejében és pontosan elszámolandók.

Igen üdvös kívánások ezek, amelyhez drága tandíj árán jutottunk, tehát erősen megszívlelésre méltók.

SZÍNHÁZ, ZENE

** A koldusdák. A Budai Nyári Színházban Sugar Aranka vendégszerepeit a Koldusdák Laura szerepében. A vendégművésznek éneket és játékat a szép számmal egybegyűlt közönség tetszéssel fogadta. A többi szereplők közül Jambor Itona, Mihályi Ernő és Környei Bóla játszottak élénk tetszés mellett.

** Népszínház. Krecsányi Ignác budai színtársulata holnap esütörtökön szent István napján kezdi meg 12 estére terjedő vendégszereplését a Népszínházban. Első előadásul Gorkij Maxim *Éjjeli menedékhely* című drámáját adják. Krecsányiék előadására iránt nagy az érdeklődés a közönség körében, amit a jegyek tömeges előváltása is bizonyít.

** Országos cigányzene-verseny. A kezdődő színházi szezon elején szeptember hónap folyamán a Népszínház tudvalegőleg előadhatja Dankó Pistának, a nemrég elhunyt kiváló magyar dalköltőnek hátrahagyott népszínművét, a *Cigányéletet* s e darab előadása keretében országos cigányzene-versenyt rendez. A megállapított tervezet szerint Dankó népszínműve szeptember 5 és 15-ike közt kerül színre s a darab felvonásoközben az ország legelőkelőbb cigányzenekari eljárszák Dankó országzserte dalolt nő-táit. E kulturművészeti tervnek kétségtelen művészi eredményt biztosítja az, hogy a cigányzenekari versenyében irodalmi, művészeti és társadalmi előkelőségekből alakított zsüri fog dönteni estéről-estére a zenekarok játékeloadási művészeté fölött. Cigányzenekarok izzó, lobogó, művészielék rejtőzik s mindaz, ami ez öseréjű művészelekekből a zene szárnyán, a melódikák hanghullámain kiárad, a magyar lélek kisarjadása. Külföldön bámúlják a magyar cigányt. A művészetét csengő aranyakkal fizetik de vajjon van-e oly arányere, amely ellenértéke lehetne a ránk nézve elvesztett művészetnek? Kávéházak füstös levegőjében, mulatók éjszakai fénykörében él a magyar cigány, de eljutni még nem tudott a művészet tiszta palladiumára. Az öseréjű tiszta művészet, amely ott nő ki a vályogkunyhók tövében és szárnyakat kap a cigányhegedű hurjain, nem maradhat tovább parlagon, azt művészi értéke szerint kell becsülni és méltányolni. Az országos cigányzene-verseny ezt a célt szolgálja, bizonyára nagy erkölcsi siker jutalmazza majd a szép vállalkozást.

** Városligeti Színkör. A Városligeti Színkörben holnap, szent István-napján, délután a *Bob herceg és Mici hercegnő* bohózatot adják felére zsájlított helytárok mellett. Este *Lohár* Ferencnek zajos sikert aratott *Pesti nők* című operettje kerül színre.

** Budai nyári színház. A budai nyári színházban holnap esütörtökön, szent István ünnepén délután 3 órakor félhelyárrakkal *A szentiványi ádom* tündéres vigjáték kerül színre, estü 7/8 órakor pedig Sziklay Kornél, Sugar Aranka és Sz. Nagy Imre vendég-előpéttel Offenbach *Orpheus az alvóágyban* című operettjét adják.

** Nemzeti zenede. A Nemzeti zenedében a növendékek beírása augusztus 30-án kezdődik és tart szeptember 5-ikéig bezárólag, naponta délelőtt 9—12 óráig az intézet helyiségében. (Ujvilág-utca 14.) Ezen az időn túl csakis külön igazgatósági engedelem alapján lehet beiratkozni délután 3—5 óráig. Mindkét nembeli növendékeket fölveszik az ének, zongora, orgona, cimbalom, hára, az összes vonós- és fuvóhangszerek, továbbá az összhangzattani, zeneszerzési, zeneförténeti és esztetikai tanszakokra, a vonósénekes és zenekari iskolába, valamint az egyházi zene és lyburgiai tanszakokra is. A beíratási díj tízenkét korona.

** A makói színház megnyitása. Makóról jelentik: Tegnap nyitotta meg az aradi színtársulat az ujonnan fölépített Hollósy Kornélia-színházat. *Váray Antal* prólógusa a nagy művésznek emlékezetének volt szentelve és a zsutolóság megtelt színház lelkes éljenzéssel éltette a szerzőt. Nagy hatást tett *Csáky Imre* prólógusa is. A diszpályóban gróf *Festetics Andor* színészeti felügyelő és *Hollósy Kornélia* családja, *Lonovics Gyula* földbírtokos és gyermekei foglaltak helyet. A nézőtér egyéb részeit is a város és a megye előkelő közönsége töltötte meg. Az új színház szépsége és helyes berendezése általános elismerésben részesült. A közönség lelkes tapsokkal kísérte a megnyitó előadást, különösen innovelpe *Szilasyné*, akinek énekművészeete magas színvonalon áll. Az előadást Hollósy Kornélia emlékére szánt apotheozissal fejezték be. A közönségben annyira erőt veit a lelkesültség, hogy a színtársulattal együtt énekelte el *Kölesey Himnusz*-t. A színtársulat működése elé nagy várakozással néz a közönség.

** A viceadmirális. A budai színkörben szombat mutatja be Krecsányi társulata *Milócker szép zenéjű operettét* a *Viceadmirális*. A bemutatás érdekességét fokozza *Sziklay Kornélia* és *Hegedűs Ferencnek* vendégjelölése. Sziklay a darab keretében spanyol, lengyel és magyar táncokat mutat be, a harmadik felvonásban pedig aktuális klupekat fog énekelni. Az új operettet, melyhez Krecsányi igazgató új dalszöveket és jelmezeket készítettet, Sziklay Kornél rendez.

KÜLÖNFÉLÉK

Rezeda.

Rezeda-illat bontja szárnyát
S hogy átrepül a kis szobát,
Szemem behűnyom s látlak újra,
Elveszett, szöke rezedém.

Hallgatózom a siri csendben,
Hallom aprózó lépteid;
Most átölelsz — szemem befogja,
Vékony, fehér kis kezid.

Egy álmódott csók — tova rebbszen,
Felébredek, — magam vagyok,
Nem a te lépted zaja dobbant,
Csak az én szívem dobogott.

Csak a szívem vert sebessen, míg
Emléked felszállt mélyről,
Mint lomb a fákon megremeg, ha
Madár kiszáll a fészkből.

Hisz elmentél, — hisz mindörökké
Itthagytad ezt a kis szobát,
Egy itmaradt virághórhában
Hervad csak egy-két rezedád.

De illatukban itt lebegnek
Köröskörül a gyász, a bú,
Mint kunyhóban, — hol temetésről
Maradt meg egy-két koszorú.

Szentessy Gyula.

— **A szerelmi nyilatkozatok statisztikája.** Egy gazdag amerikai, akinek bizonyára sok iősleges ideje volt, ismert regényekből és novellákból megállapította, hogy száz meghallgatott szerelmi eskü közül nyolcvanegy esetben a férfi azt mondja, hogy nem tud élni az imádott nő nélkül, hetvenkettő folyton a kezét szorongatja a leánynak, hatvanhét az ajkát csókolja kettő a kezét, egy a haját és egy pedig valószínűleg zavarában az orrahegyét. Tizen-négy férfi a felindulástól egy árva szót sem tud szólni, kilenc azt mondja, hála Istennek és hét kimondhatatlanul boldog. A nők közül nyolcvanhét előre tudja, hogy a szerelmi nyilatkozat meg fog történni, nyolcvanegy a férfi karjaiba omlik, kettő pedig egy sészkbe roskád. Hetvenkét nőnek olyan a szeme, hogy az elárulja a viszonszerelmet. Az egyik tüsszent, de mivel csak tizenhatéves, nem jelent semmit a dolog. Csak három mondja: beszéljen a mamával. Tizenkettő előre juttatja és tizenegy karjait imádója nyaka köré fonja. Egy negyvenöt éves dáma védi magát az eljegyzési csók ellen, egy özevgy pedig egyszerűen azt mondja: természetes, de viseld magad okosan. — A meg nem hallgatott szerelmi vallomások ötven esetében harmincegy férfi úgy fut el a szobából, vagy a kertből,

mint az örült, tizenhét kijelenti, hogy nem ér semmit most már az élete, tizenöt nem szól semmit, tizenhárom azt mondja, hogy nem törődik az egész dologgal semmit és majd máshol megvizsgálódik. Csak hat férfi fenyegeti imádóját avval, hogy öngyilkos lett, négy ki akar vándorolni, három a haját tépi, egy a nadrágzsebébe dugja a kezét és fűtül, és egy pedig egész nyugodtan leporolja térdeit és tovább áll.

— **A maoska az államháztartásban.** A spanyol pénzügyminisztérium nevezetessége egy Fulgencio Alfombra nevű tanácsos, aki rekordot ért el takarékoságával az állam érdekében. Ez a mintahivatlanok nemcsak az állam tintáját és papírját Őrzi lelkiismeretesen, hanem gondossága minden képzelhető állami vagyonra kiterjed. A napokban, mikor egy havi számadást vizsgált, feltűnt neki a kiadások rovatában a következő tétel: a macskákra 10 pezeta. Persze soknak találta ezt az összeget és rögtön maga elé rendelte a minisztérium kapusát, aki a macskákra való felügyelettel volt megbízva.

— Mit jelent ez a tíz pezetas macska-tétel? — kérdezte szigorú hangon.

— Annnyiba kerül az eltartásuk. Annnyira elszaporodtak az egerek a minisztériumban, hogy fel kellett emelnem a macskalétszámot, mert különben szétrágják az egész levéltárt ezek az apró állatok.

— Ez mind szép, de meg kell jegyeznem a következőket: vagy fognak a macskák annyit egeret, amennyivel jóllaknak és akkor nem kell nekik más enivalót adni, vagy nem fogják az egeret, amely esetben nincs szükség rájuk. Ő felsége kinstára azonban semmiesetre sem fog macskákat hizlalni, — szökt a tanácsos és egy tollvonással törölte a számadásból a macska-kiadást.

— **Az emberi agy.** A tudósok régi idők óta vizsgálják az emberi agyvelőt. Az embereket órászetesen mindig érdekelték ezeknek a kutatásoknak eredményei. Az utóbbi időben dr. Matejka foglalkozott ezzel a kérdéssel és tapasztalatairól érdekes előadást tartott egy cseh tudományos társaságban, amelyről a *Jó Egészség* a következőket közli: A legnehezebb férfi agy, amely eddig vizsgálat alá került, egy 22 éves, 180 centiméter hosszú, jól táplált fiatalemberé volt és 1820 grammot tett ki. Az illető vízbe ölte magát. A legnagyobb női agy eddig 1500 grammnyi volt: a legkisebb 1020 gramm. Csak egy 89 éves végelgyengülő asszonynak volt még ennél is kisebb agya: 1000 grammnyi. Az átlagos agymennyiség a férfinnál 1400 gramm, a nőnél 1200 gramm. Kimutatta az összehajgást az ember munkaköre és agyának súlya közt is. A napaszám agya átlag 1410 gramm, egy bizonyos szakban dolgozó munkásé 1433 gramm, cselédembereké 1436 gramm, gépészeké, gyárimunkásoké 1450 gramm, kereskedőké, tanítóké hivatalo-

koké, zenészeké stb. 1468 gramm. Magasabb szellemi fejlettségű, főiskolát végzett emberek átlagos agysúlya 1500 gramm. Az agy mennyiségében a táplálkozási és foglalkozási viszonyok is kifejezőre jutnak. A szabó agya csekély, mert egyáltalában rosszul táplálkozik és kis izommunkát fejt ki, míg a kovács vagy bányamunkás agyának nagyobb a súlya, mert egyáltalában nagy mértékben gyakorolják izmaikat és jól táplálkoznak. Érdekes dr. Matejkanak az az észlelete, hogy az alkoholos italok készítésével vagy elárúsításával foglalkozó emberek agya átlag csak 1417 grammot nyom.

— **A kalapadó.** Egyik londoni különlegesség kereskedésben néhány nap óta furcsa kalap disziti a kirakatot. Ez a kalap még III. György király korából származik és az a különös rajta, hogy a belsőében egy azon korbeli bélyeg van; a lefűzetett kalapadó bélyege. Hogy mi volt ez a kalapadó, azt a mai emberek persze nem tudják, pedig abban a korban csakugyan kivették a kalapadót, mert minden képzelhető eszközt fel kellett használni a pénzügyminiszternek, hogy elegendő pénz legyen az állampénztárban. III. György király idejében ugyanis nagyon sok háború s ennek következtében sokszor nem volt pénz az állampénztárban. Mindenféle adót vetettek ki a polgárságra és ezek közé tartozott a kalapadó. Mindenkinek, aki kalapot viselt, megadóztattak. A gavallér, akinek több kalapja volt a garderobájában, természetesen többszörösen járult az államkincstár gazdagításához. Tömördek furcsa fűljegyzés olvasható tehát ebből a korból, mert a szemületes fiáncoktól alig lehetett az utcán sétálni, minthogy azoknak jogukban állott minden sétálótól követelni, hogy bepillantást engedjen a kalapjába.

— **Robbantás fémtükrrel.** Dr. Le Bon, a híres párisi tudós véletlenül oly felfedezéshez jutott, mely talán hivatás van közbenjárni a világbeke előidézésére, ha ugyan addig egy másik felfedezés le nem ronjta ennek erejét. Dr. Le Bon kísérleteket tett az ugynevezett Herz-sugarakkal és kísérlet közben tűzeső támadt körülötte, a laboratóriumban levő fémdolgok mindögyike szikrákat szórt ki. Magöpetve mekült a tudós a tükörről és megállapította később, hogy a tűneményt a Herz-sugarak okozták. További kísérletezés után arra a meglepő eredményre jutott, hogy nagy fémtükrök segítségével mértőidekre lehet vetni a Herz-sugarakat, melyek valamennyi robbanó dologot, mint puskatöltényeket, löport, robbanóport, felrobbantanak és így az ellenséget leszerelik. Hasonlóképpen felrobbantható egy torpedóhajó és így egy hadihajó vagy kikötőbemenet felszerelve a fémtükrökkel, megtámadhatatlan lesz a torpedóhajóktól. A Herz-féle sugarak láthatatlak az emberi szemre nézve éppen úgy, mint a Lénárd-Röntgen-télek; a sugarakat reá kell vetni a

REGÉNY

A szép özvegy

— REGÉNY —

Irtá: KEVILL-DAVIES ALBERT

(5)

Tudom, hogy van valami csábító a férfiakra nézve e szobán: özvegy, ha fiatal és csinos nőről van szó. Nos, ha megjelenek majd a társaságban, a teremést uraival jó lábon fogok állni, míg a hölgyvilág gonoszul elítél és cselszövő személynek fog mondani.

— Tehát ön föl fogja keresni a társaságot? — Igen, néhány nap mulva lépelek a londoni előkelő élet színpadjára és azon leszek, hogy elragadjam ön elől a megcsodáltatás utáni vágyakozásban a babért.

— Mily humoros hangulatban van! De ön nem igen ér majd rá, mert az évad végére jár.

— Igen, de ez az évad csak bevezetés. Aztán jön Homburg, Monte-Carlo és a szép angol falusi ház. Sokszor hallottam, hogy az utóbbi valóságos özvegyi paradicsom. Mi amerikaiak nem igen értünk az élethez. Hallgasson tanácsomra. Ha férjhez megy, csak egy angol férfit válasszon.

— Láttam én egész sereg csinos férfit Newyorkban is — válaszolt Alice mosolyogva.

— Az igaz, vannak ott is fiatal emberek, akikből tühörtő férfiak válnának. De keveset értenek a kényelemhez és az élethez. És most kedvesem, fel kell keresnem egy régi barátomat, akit házassága óta, két éve nem láttam.

— Az is angol emberhez ment nőül?

— Igen, a férj, mr. Harden, nagyon gazdag ember, legalább úgy beszélték. Kíváncsi vagyok rá.

V.

Bizalmas társalgás.

Két órával később, hogy Leonard asszony a Munraven családot elhagyta a Hotel Metropoleban, belépett Harden asszony szalonjába a Gaton Squareon.

— Leonard asszony, — jelentette be a szolgáló kitarva az ajtót.

Egy nő fölkel a hintaszékéről és elébe ment.

— Oh, Effie! — kiáltott a csodálkozás hangján — te itt? Honnan vetődöttél ide?

— Ah, Laura! — kiáltott az özvegy, szenvedélyesen megcsókolva a fiatal nőt. — Te bizonyára nem hitted, hogy még látni fogsz valaha. Csakugyan, én vagyok. Hiszen irtam neked, hogy átjövök.

— Igen, de annyiszor irtad, hogy már nem is hittem benne.

— Nos és most mégis itt vagyok és szeretnék veled egy óráskat csevegni.

— Oh, mint örövendek!

— Ah, látod, és én magamat mindig ügyesebbnek tartottam nálad.

— Az is vagy, Effie, csinosabb és merészebb.

— Ah, mit, nézd meg mind a kettőnk helyzetét.

— Nem tudom, minő helyzetben vagy, azt sem, honnan vetted azt az előkelő hangzó Leonard nevet.

— Azt majd később el fogom beszélni. Mostantól pedig nevezd mindig Leonard asszonynak.

Egy szolgáló jelent meg, miután a csemettyű beszóllította.

— Perkins — szökt a fiatal nő — ma délután senki számára sem vagyok itthon és lerendelheti a kocsi.

— Ahogy méltóztatott, nagyságos asszonnyom.

— Megálljon! — kiáltott Leonard asszony — ki akartál kocskázni, kedvesem?

— Igen, éppen az előbb rendeltem ide a kocsi — válaszolt Hardenné.

— Jól van, akkor el foglak kísérni.

— Szép, — válaszolt Hardenné. — Akkor mégis álljon elő a kocsi, parancsolta meg a szolgálóknak.

— Ahogy méltóztatott parancsolni, nagyságos asszonnyom.

— Nos Effie, — várj míg elkészülök.

Miután barátja elhagyta a szobát, Leonard asszony a képeket, drágaságokat és műkincseket nézegette.

— Eppen olyan minden, mint Laura maga, — mormogott magában. — Minden valódi és pazar.

— Jer, Effie — szökt a fiatal nő — ismét belépve. — A kocsi készen áll.

Lementek a lépcsőn és csakhamar bent ültek a kényelmes kocsiában.

— Laura, — szólalt meg az özvegy rövid hallgatás után, miután a szolgáló és kocsi libériát bánta — hogyan cseppentél bele ily boldog fészekbe?

— Csendesen, Effie, ne ily hangosan! Nézz rám és mondd meg, hogy csodálkozol-e rajta.

Effie figyelmesen nézte barátját.

— Nem, — válaszolt aztán. — Szébb vagy, mint valaha. Te nyilván úgy születél bele mostani helyzetedbe.

— Nos, beszéj el magadról valamit. Férjnél vagy, vagy elvált asszonny vagy?

— Özvegy.

— Oh! És gazdag?

— Meglehetősen.

— Már rég meghalt a férjed?

— Olyan rég, hogy már levethetném a gyászruhát.

Szeméik beszélés pillantásokban találkoztak és mindkettőn mosolyogtak.

— Nos Effie, — folytatta Laura, mihez akersz itt kezdeni?

— Mi volna a te véleményed?

— Nos, én úgy gondolokom, mint minden amerikai, akarod Londont látni?

(Folytatása következik.)

Table with exchange rates for various currencies and goods, including Májusi tengeri 1904., Anguzstusi repce 1908., and others.

A budapesti értéktőzsde.

A mai tőzsdén a forgalom szilárd irányzat mellett emelkedett.

Előzetes: Osztrák Hitelrészvény 652.75-654.75, Magyar Hitelrészvény 724.-726.50, Leszámitolóbank részvény 450.25-450.50, Jelzálogbank részvény 508.-509.-, Rimamurányi vasmű részvény 451.-452.-, Ámvasuti részvény 655.50-657.50, Koronajáradék 98.50-98.75 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 98.50 százalék, Fővárosi kölcsön 97.90-98.-, Magyar Hitelbank részvény 728.75-75.-, Jelzálogbank részvény 509.-, Leszámitolóbank részvény 449.-450.-, Osztrák Hitelrészvény 653.25-654.75, Rimamurányi vasmű részvény 453.-453.50, Közüti Vaspálya részvény 600.-, Városi Villamos Vasút részvény 290.-300.-, Államvasuti részvény 657.-658.75 korona.

4 órakor zárult Osztrák Hitelrészvény 653.50, Magyar hitelrészvény 724.-, Leszámitolóbank részvény -, Rimamurányi vasmű részvény -, Osztrák-magyar államvasuti részvény 655.-, Közüti vasút részvény -, Városi villamos vasút részvény - korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezon szerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Hieremag: loerna magyar -, korona, vörös aprószemű -, korona, vörös erdélyi -, korona, vörös bányási -, korona, középszemű -, korona, nagyszemű -, -, korona. Disznószir: budapesti 64 -64 50 korona, vidéki -, korona. Táblaszalonna: léghenszártott vidéki -, korona. Városi 4 darabos 55 -55 50, korona. 3 darabos 57 -57 50, korona. Ástólt -, korona. Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 13 -14, korona. 120 darabos -, korona. 100 darabos 14.50-15.-, korona. 55 darabos 16.25-16.50, korona. aszonszál-hításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 13 -13.50, korona. 100 darabos 13.75-14.-, korona. 85 darabos 15.50-16.-, korona. Szilva: sláviai 13 -13.50, korona, szerbiai 16 -16.50, korona. aszonnal való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

A mai előtőzsde időnként élénkebb forgalom mellett nagyon barátságos képet mutatott.

A déli tőzsde tartott árfolyamokkal nyílt meg, később pedig a forgalom ugyanilyen árfolyam mellett a legszűkebb határok közt mozgott.

Zárlat nyugodt.

Bécs, augusztus 19. (Magyar értekek zárlata) 4 1/2-os aranyjárdék 111.70, hiszt és szegedi költőpörzsorjegy 155.50 Magyar vasuti kölcsön ezüsten -, Magyar kőszit vasuti állami kölcsön -, Magyar leszámitó- és pénzügybank 448.-, Rimamurányi vasműrészvény 452.-, Magyar koronajárdék 98.40, 4 1/2-os osztrák földhitelrészvény 205.15, Olasz hitelbank részvény 723.-, Magyar nyeregményi költőcsón sorsjegy 202 -, Kassa-óderbergi vasuti részvény -, Magyar keresek bank 2687, Magyar kukorika 1440.

Bécs augusztus 19. (Osztrák értekek zárlata) 4 1/2-os papírjárdék 100.15, 4 1/2-os osztr. aranyjárdék 102.90, 1890-es sorsjegy 153.50, Osztrák hitelsorsjegy 437.3k, Angol-osztrák bank -, bécsi bankjegyzület 471.25, Osztrák-magyar bank 1588, Déli vasút 78.-, Dunagőzbázisai részvény 860.-, Dohányrészvény 362.-, Császári és királyi arany 11.32, Német bankváltók 117.42, 4 1/2-os osztr. járadék 100.55, Osztrák koronajárdék 100.50, 1864-iki sorsjegy 246.-, Osztrák hitelsorjegy részvény 655.-, Unonban 522 -, Osztrák Lánberbank 407.50, Osztrák-magyar Államvasút 651.50, Elhavölgyi vasút 422.-, Alpesi bányarészvény 362.-, 20 bank, arany 19.06, Londoni váltóár 239.25 Bécsi Tramway Litt B. -, Bécsi Tramway Litt A. -, Lúptó kő 252 -. Az irányzat nyomott.

Bécs, augusztus 19. (A Budapesti Napló indólistájának követelménye). A délműti magyárforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 652.50, Magyar hitelrészvény 723 -, Angol-Osztrák bank 273.50 Bécsi bank egyesület 471.50 Union bank 522.50, Lánberbank 408 -, Osztrák-magyar államvasút részvény 657.50, Déli vasút 78.-, Elhavölgyi vasút 423.-, Eszannugut vasút részvény -, Dohányrészvény 363 -, Rimamurányi vasút 453.50, Alpesi bányarészvény 358.50 Májusi járadék 100.10, Magyar korona járadék 98.40 1890 sorsjegye 117.43 Német birodalmi mária 117.43-117.42 Napoeonár 19.04

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, augusztus 19. (Zárlati indólistája). A forgalom ma is esékely volt, de a hangulat nyugodtabb lett. A bécsi tőzsde jobb tartása és a Keletről jövő nyugodtabb hírek jó hatással voltak. Az unióképek ügyében elért teljes meggyőzés kedvezően befolyásolták a török értékeket. Rajnai fémrészvények élénk kereslet mellett emelkedtek. Spanyolk gyengébbek. A második órában a forgalom esékely volt. Bankok és ipar-részvények alig állandók. Magánkamatlal 3 1/2%.

Berlin, augusztus 19. (Zárlati) 4 1/2-os papírjárdék -, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 102.80, Elhavölgyi vasút -, Magyar koronajárdék 98.50, Osztrák-magyar Államvasút 140.60, Kassa-óderbergi vasút -, Bécsi váltóár 85.10, Magyar vasuti beruházási kölcsön -, Alpesi bányarészvény -, Duconot-Commanid 186.10, Altalanos villamosági Edison 186.10, Gelsenirehen 182.50, Laura-kohó 203.-, 4 1/2-os osztrák járadék 100.70, 4 1/2-os magyar arany járadék 100.75, Osztrák hitelsorjegy 205.-, Déli vasút 16.70, Károly-Lajos vasút -, Orosz bankjegyek 206.15, 4 1/2-os uj orosz kölcsön 99.10, Török dohányrészvény -, Olasz járadék 103.25, Magyar hitelbank -, Dynamit Trust 147.60, Harpeni 178.25, Az irányzat renyhé.

Berlin, augusztus 19. (A Budapesti Napló tudósító-jának távirata) Leis forgalom 4 1/2-os magyar aranyjárdék -, Magyar koronajárdék 98.50, Osztrák hitelsorjegy 205.16, Osztrák-magyar államvasút 140.75, Déli vasút 16.40, Eszannugut vasút 423.-, Elhavölgyi vasút -, Orosz bankjegyzet készpénz -, Buschentrain -, Orosz bankjegy -, (Ultimo), Lombard

Páris, augusztus 19. (Zárlati) Osztrák-magyar Államvasút -, Uj török konzol 31.85, Egyiptomi járadék 100.40, Osztrák Lánberbank -, Páris bankjegyzet 90.55, 3 1/2-os francia járadék 67.40, 4 1/2-os spanyol járadék 90.55, 3 1/2-os francia járadék -, Crédit ioncier de France 12.82, A new bányarészvény -, 4 1/2-os román kölcsön -, Görög kölcsön 212.50, Váltó Brüsszela 9/8 -, pari. Váltó Amsterdam 206.31, Váltó Orszégre 9/8 -, De Beers 456.-, Chartered 66.50, 5 1/2-os bolgár kölcsönvény 415.-, Magyar aranyjárdék 102.-, Déli vasút -, Váltó Londonra 251.1/2 Osztrák aranyjárdék 103.37, Török sorsjegy 126.50, Meridional vasút -, 4 1/2-os osztrák járadék 102.45, Ottomobank 588 - 3 1/2-os francia járadék 675.-, Osztrák földhitelrészvény -, Déli vasuti elsőbbségi kötvény 325.-, 4 1/2-os 1896. román kölcsön -, Dohányrészvény 399.-, Váltó Bécsre 104.-, Váltó német piacokra 122.18, Rio 1203.-, East Rand 182.-, Randfontein 71.-, Magyar Jelzálogbank 543.-, Az irányzat gyengé.

Frankfurt, augusztus 19. (Zárlati) 4 1/2-os papírjárdék 100.95, 4 1/2-os osztrák aranyjárdék 102.60, 4 1/2-os magyar aranyjárdék 100.75, Osztrák hitelsorjegy 205.25, Osztrák-magyar államvasút 140.80, Eszannugut vasút -, Buschlehradi vasút -, Londoni váltóár 208.55, Bécsi bankjegyzület 119.50 Villamos részvény 127 -, 3 1/2-os magyar aranykölcsön 88.50, 4 1/2-os osztrák járadék 100.90, Osztrák koronajárdék -, Magyar koronajárdék 98.50, Osztrák-magyar bank 113.80, Déli vasút részvény 16.40, Elhavölgyi vasút 105.80, Bécsi váltóár 85.10, Páris váltóár 80.95, Unio bankrészvény -, Alpesi bányarészvény 187.-, Az irányzat szilárdabb.

Hamburg, augusztus 19. (Zárlati) 4 1/2-os osztrák járadék 100.50, 1890. sorsjegy 133.50, Déli vasút 16.50, 4 1/2-os Osztrák aranyjárdék 102.80, Osztrák hitelsorjegy 205.15, Osztrák-magyar államvasút 140.70, Olasz járadék 102.90, 4 1/2-os magyar aranyjárdék 100.45, Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai serteskereskedelmi csarnok jelentése.

Augusztus 19. A sertesüzlet irányzata: változatlan. A Hízott sertesek ára: L A Magyar első or end ü. Oreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban 102-104 fillér, Oreg közep (páronkint 300-340 kilogramm terjedő súlyban) -, fillér, Fialat nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) 113-114 fillér, Fialat közep (páronkint 251-320 kilogramm terjedő súlyban) 112-114 fillér, Fialat könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) -, fillér, II. Magyar szedett: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) -, fillér, Közep (páronkint 240-280 kilogramm súlyban) 106-108 fillér, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 104-108 fillér, III. Romániai: Nehéz (páronkint 320 kilogramm felüli súlyban) -, fillér, Közep (páronkint 250-320 kilogramm terjedő súlyban) -, fillér, Könnyű (páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban) -, fillér, IV. Romániai erdei (Stachl). Nehéz (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) -, fillér, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) -, fillér, V. Szerbiai: Nehéz (páronkint 280 kilogramm felüli súlyban) 113-114 fillér, Közep (páronkint 240-260 kilogramm terjedő súlyban) 112-113 fillér, Könnyű (páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban) 111-112 fillér.

Serteslétszám 1903. augusztus 17. napján volt készlet 42.216 darab. - 1903. augusztus 18. napján felhajtott 184 darab. - 1903. augusztus 18. napján elszállított 399 darab, 1903. augusztus hó 19. napjára maradt készletben 42.001 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

- Augusztus 19. -

Küvetés. Az igazságügyminiszter Balogh Gyula beregszói törvényszéki joggyakorlatot a beregszói törvényszékhez áljegyzővé nevezte ki. A nagyváradi illetőbánya élnoke a vezetése alatt álló illetőbánya kerületébe Niszlovsky Sándor dnyalan joggyakorlatot díjas joggyakorlatnok nevezte ki. Kirendelés. Az igazságügyminiszter Spikó Ferenc tisztelőki járásbírósig áljegyző a tisztelőki járásbírósig mellett alkalmazott ügyészsig megbizottnak állandó helyetteséül rendelte ki. Némagyarosítás. A király megengedte, hogy Albu Albert posta és távirde-segédizsig, magyar nemessége és „Zágoni” előnévének épségben tartása mellett, családnevét Zágony-ra átváltoztatassa. Pályázat. A késmárki adóhivatalnál adóizsigi, a mária-radnai adóhivatalnál gyakornoki, a nagyváradi törvényszék-nél áljegyző, a belvárosi pénzügyigazgatóságnál fogalmazó, a szegedi pénzügyigazgatóságnál személszi á lársra két hét alatt lehet a tojamosdások benyújtani.

Napirend.

Naptár. Szerda, augusztus 20. - Római katolikus: István király. - Protestáns: István király. - Görög-orosz: (augusztus 7.) István király. - Zsidó: Ab. 27. Nemzeti ünnep. - Nap kél: 4 óra 47 percek. - Nyugszik: 6 óra 46 percek. - Hold kél: 1 óra 45 percek ójfel. - Nyugszik: 4 óra 56 percek délután.

A művészetek nem jogának. Nemzeti Muzéum az óssz-s tárnak nyitva 9-1 óráig. Mezőgazdasági múzeum (Kerepesi-ut 72.) d. e. 9-től 1 óráig. Kölelekedési Muzéum a Városligetben nyitva d. e. 9-től 12 óráig és 2-től 6-ig. A földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva 10 órától 1-ig. Belépődíj: korona.

Iparművészeti múzeum az Üllői-uton. Nyitva 9 órától délután 5 óráig. Belépődíj nincs. A lakberendezési kiállítás nyitva 9-5-ig, díj 30 fillér. Nyitvénem könyvtárak zárva vannak. A kereskedelmi és spárkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig. Mentőegyesület helyisége a Markó- és Sölyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig. Egyetem fűszertára az Üllői-uton délelőtt 7 órától 12 óráig és d. u. 3 órától 8 óráig. A fűszertár könyvtár (Károly-kört 28.) mindennap nyitva van, kőnapokon délelőtt 9-1-ig, vasár- és ünnepnapokon 9-12-ig. Az apócinum ádatok és múzeum. Megtekinthetők egész nap III. ker. O-Buda, Kulső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekű vasút a Pálly-terről. Alátkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. igazgatóság, kereskedelmi szaknyelvtára, tudakozó-osztálya és köleti múzintára V. kerület Váczi-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Házai termékek állandó kiállítása és kereskedelem-történet-gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség aratásait is ez-ózódi) a városiipeti ipar-csarnokban (vasár és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váczi-kört 32. szám alatt.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Beizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnöke: Toiny Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut 5. Magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelosztási helye: IV. Ferencztek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-kört 18.; IV. Ferencztek-tere 4. Irányi-utca sark; VII. Király-utca 57.; VIII. József-kört 2.; Üllői-ut 6. sz.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zálogkölcsön Részvénytársaság. Beizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnöke: Toiny Lajos, vezérigazgató: Bunke Gyula. Központ: VI. Andrássy-ut 5. Magyar kir. szab. osztály-sorsjáték főelosztási helye: IV. Ferencztek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV. Károly-kört 18.; IV. Ferencztek-tere 4. Irányi-utca sark; VII. Király-utca 57.; VIII. József-kört 2.; Üllői-ut 6. sz.

Első Leány kiházasítási Egylet m. sz. gyermek- és életbiztosító intézet Budapest, VI. ker. Teréz-kört 40-42. Alapították 1863. Legelőnyösebb díjtáblával tekinthető gyermek- és mindeneméletbiztosításokra, havi befizetések mellett is. Tartalékok: 10,000,000 korona. Eddig kifizetett biztosított összeg hét millió korona. Biztosítási állomány: 46,000,000 korona.

Időjelzés.

- Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. -

Budapest, augusztus 19.

Hazánkban a hőmérséklet többnyire emelkedett, a déli részekben az idő derült, Északon pedig felhős és a határmezsgyékben kevés eső is esett.

A Dél-Skandinávia fölött levő depresszió hatása alatt a levegőnyomás Közép-Európában süllyedt és a maximum részint délkeletre, részint délnyugatra húzódtott vissza.

Az európai időjárás, a délkeleti részek kivételével, tulajdonképpen felhős és. A hőmérséklet Nyugaton alacsonyabb lett.

Küldés: Helyenkint - főleg az ország északi és nyugati részén - eső vagy zivatar várható némi hőstüllyedéssel.

Vizállás.

Table with water levels (Vizállás) for various locations. Columns include location names (e.g., Dunán, Balatonon, Körben) and water levels in meters (m) and feet (f).

Fizikai laboratorium.

Utmutatás fizikai kísérletekhez és előadási demonstrációkhoz.

Irta MAKAY ISTVÁN

pápai ev. ref. főgimn. tanár.

A szöveg közé nyomott 41 ábrával.

I. kötet.

I. rész. Általános utmutatás.

II. rész. Mechanikai kísérletek.

Az egész munka négy kötetből áll. Ára a teljes műnek... 12 korona.

Megrendelhető:

Lampel R. (Wodianer F. és Fiai)

es. és kir. udvari könyvkereskedésben

BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 21. sz.

Színházak, szórakozó helyek.

NÉPSZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1903. augusztus hó 20-án.
A Fővárosi nyári színház személyzete és Szirmai Imre és Kiss Mihály m. v.

Éjjeli menedékhely.

Jelenetek a mélységből 4 felvonásban. Irta Gorkij.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

URANIA SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1903. augusztus hó 20-án.

Szerbia.

Irta: dr. Strausz Adolf.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

FŐVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1903. augusztus hó 20-án.

Délután 3 órákor félhelyárral:

A szentivéji álom.

Színmű 5 felv. Irta Shakespeare, ford. Arany János.
Zenéjét szerzte Mendelssohn Bartholdi Bödög.

Este:

Sugár Aranka, Sziklai Kornél és Sz. Nagy Imre
vendégfellépéssel

Orpheus az alvilágban.

Operett 4 felvonásban.

Kezdeté 7 1/2 órákor.

VAROSLIGETI NYARI SZÍNHÁZ.

Csütörtök, 1903. augusztus hó 20-án.

Délután 1/4 órákor fél helyárral:

Bob herceg és Mici hercegné.

Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Feld Mátyás.
Zenéjét összeállította Barna László.

Este:

Pesti nők.

Operett 3 felvonásban. Irta Lohár Ferenc.
Kezdeté 7 1/2 órákor.

CIRCUS Cesar Sidoli

a Városligetben.
Ma csütörtökön,
augusztus 20-án
2 nagy ünnepi díszelőadás
délután 4 és este 8 órákor.
Mindkét előadásban fellép a 7 személyből álló
japán Tokio-csoport,
az igazi transvali burok
szmelleparancnok és Lewies kapitány, lövészek
és lassútoók. Az előadás végn színr körül:
„Fel Szibériába.”
Nagy kiállítás németaják 4 felv., előadja 300 személy,
A délután 4 órai előadásra minden felvételnek jogában áll az
előhelyekre egy 12 éven aluli gyermeket ingyen magával hozni
minden további 1 éven aluli gyermeki felár tisz.

Szabadalmazott szájpádlás nélküli légszívókamrás fogorok.

A modern fogtechnika legna-
gyobb vívmánya az általános fél-
lútki szájpádlás nélküli légszívó-
kamrás fogorok, amelyek ru-
gók, káposk és szájpádlás nél-
küli csopák az általános felállítás és
az összes európai államokban szabad-
almazott légszívókamrák által
erősítettek a foghúsnak. Ezek fogorok előnye: 1. hogy
szelmeadatok visszaharadnak, és ezzel kapcsolatos er-
jedes a szájbán, amely szájbünek és súlyos gyomorbanak
az okozója, fogorainknál teljesen hi van zárva. 2. Nem
romlik a szemesed fogakat, mint a fogorainknál káposk
nélküli készütnék. 3. Nem okoznak kellemetlenségeket,
mint a rugós műfogorok, melyeknél a rugók gyakori törése
és elfordulása amly bajt okoznak. 4. A szájpádlás hiánya
följtan nem okoz szmelyzet és beszédzavarokat; fog-
orainkat órák rögtön megszokják. 5. Éves után fogor-
rainkat nem kell kivenni a szájból tisztítás végett, mint a
szájpádlással ellátott műfogorokat, hanem éppen úgy tisztít-
tatnak, mint a természetesen fogak, melyektől állig lehet meg-
különböztetni. Amint az eddigi eredmények mutatják a ter-
mészetes fogakat egyedül a légszívókamrás szájpádlás
nélküli fogorok képesek pótolni. — Fogoraink a
páriai, római és brüsseli egészségügyi kiállításokon aranyér-
mekkel és díszoklevelekkel lettek kitüntetve. Fog-
oraink évtáza ezen grisei előnyökkel és a magyarországi
többi műfogoraink. Állítunk készített fogorainkért 10 évi
jótállást vállalunk el.

Fogorvosi és fogtechnikai rendelő intézet

VII., Baross-tér 20. sz. udvarral szemben.)
Cseks vállalkozással ellátott levelekre felvétel.

Legjobb alkalom a Budapestre ránduló t. közönség-
nek személyesen meggyőződnie a jöbirtévek üvendő

„RECORD”-MŰINTÉZET

bámulatos oled és jó életnagyságu arcképeiről, melyek-
kel feltűnően kellet szikereket ér el ol meg a külföldön is.
Ánk minden utánéretés nélkül bármily rossz
fénykép után is:

életnagyságu nagyítások vagy kréta-
rajzok papírkerttel együtt 3 K.;
életnagyságu Pastel-festmény (ere-
deti színekben) papírkerttel együtt
6 K.;
életnagyságu olajfestmény és Aquarel
papírkerttel 10 K.;

Vidéki megrendelések utánvéttel
minden kép után 1 koronra csomagolási díj
számlázott.

Előrendni azold fénykép felvételek is eszközöletnek
a külön e célra fonyesen berendezett, a mai kor igénye-
nek megfelelő osztályban.

Műterem:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 46. szám.

Szimfonia hangverseny.

Prof. Wieschendorf H. karmester
Csütörtök, 1903. augusztus 20-án.

Előadás a Szt.-Lukács-fürdő dunaparti nagyvendéglőjében.

I. „A század parancsa”, induló Leonhardt
II. „Mártha-nyitány” Flottow
III. „Oruké vagy soha” keringő Waldteufel
IV. „Polonaise” Lassen
V. Fantázia „Willars Dragonyasói” c. operából Maillart
VI. „Si jeta s roi”, nyitány Adam
VII. Előhangverseny, kiárlított részére Spohr
VIII. a) „Aubade printsiábró” Loembe
b) „Nalla”-keringő Delibes
IX. Fantázia az „Aida” c. operából Verdi
X. „A varázslóval” nyitánya Mozart
XI. Walther versenydala a „Mostardalnokok” c. operából Wagner
XII. „Peer-Gynt”-Suite Grieg
XIII. „Légvárak”, keringő Waldteufel

Ős-Budavára

Nyitva d. n. 3 órával reggel 4 óráig.
Ma csütörtök, augusztus 20-án.

Nagy Szt.-Istvánnapi ünnepély

egybekötve aratóünnepély és díszfelvonással! Nagy
gyermek- és népünnepély különféle szórakozással.

A Sport-telepen nagy paraszttal!

A nagy varielő színpadon remek augusztus 20-án a világ
leghíresebb művészeivel!

2 előadás: 6 órákor és fél 10 órákor. A délutáni
6 órai előadás szabad bemenettel!

A Folyos Comiques

Steinhardt és 2 kacagató bohózt!

Impozáns tűzijáték.

Honvédezenkar, számos cigányzenekar stb.
Belépti díj 60 fill., gyermekeknek 30 fill. Kedvezményes
jegyek a tözdekben kaphatók.

A legnagyobb BLUZ-áruház

Zoltán Dezső

Király-utca 30. sz.

BLUZ-újdonságok megtekinthetők.

LOVAS IZSÓ, tanár

zene konzervatoriuma

Gyár-utca 5. l. em. Andrassy-ut mellett.

Tanárok: zongora: Lovas, igazgató:
Ludányi Adél, zongoraművészek; hegedű:
Valent Mátys, a magy. kir. Opera tagja;
cello: Popper Felix a magy. kir. Opera
tagja; cimbalom: Kiss Soma cimbalommű-
vész; ének: Neményi Hona, a Solymossi
színielőzői iskola énektanárja.

Tanzsok az összes fuvó- és vonós hangsze-
rekre.

Beiratás kezdődik augusztus 24-én délelőtt 9-től
este 8-ig az intézet helyiségében.

Női felügyelet! Külön órák!
Bemlakók felvétetnek.
Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve küld
az igazgatóság.

A legjobb hangu iskola-hegedűt

a magy. kir. Zene-Akadémia

szállítójánál

Reményi Mihálynál

3 fnt 50 król feljebb minden darabban
lehet beszerzett

Budapest, Király-utca 44/c.
Mesterhegedűk, gordonkák,
az összes fa, réz- fuvó- és
ütő-hangszerek — legvála-
tozottab nagyraktára. — Cimbal-
mok — zongotés nagy hanggal
— javított szerkezettel. Harmo-
niumok európai és amerikai leg-
jótállás mellett. — A legfontosabb
„Weichold”-Quintisztá-tartós „Burmes-
ter” hangverseny hurok,

!!! Hangfokozó gerenda !!!
mely által bármely hegedű vagy gordonka sokkal
szébb, erősebb és kellemesebb hangot nyer. Kezes-
ség minden egyes hangszert. Elismervények bár-
mikor megtekinthetők.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fogpiszkáló

cikkét minden minőségben, mint legelső
forrás legutányosabban szállít

LÁNG M. A. és Társa, BUDAPEST,
VI., Lázár-utca 12.
Nagybani szállítók kereskedőknek!
Postacsomag szétküldés is!

FŐVÁROSI ORFEUM

VI., Nagymező-utca 17.

Les Sousloff

a legjobb akrobata táncosok.

Sarnotti, Vernois, Sterly,
a három kitűnő énekes
Brothers Pandos, arisztokrataok.
La belle Vianetta, fantázia-táncosnő.
Rákóczy-együttes.
Darings légtornászok. Balfours excentriksok.
Garcia Arnyveto.
Baumann Károly
uj műsorral.
Bioscope új sorozat.
A telikertben reggel 5 óráig Vörös Elek cigányzené-
kara hangversenye.

BUTOROK

úgy készpénzért, mint
Pészletfizetésre

leggyezzerűbből a
legfinomabb kivitelig
legjutányosabban
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 3.
Képes árjegyzék ingyen
és bérmentve.

Tan- és nevelő-intézet

nyilvánossági joggal

Budapesten, Hold-utca 19. sz.

Az intézet 25 év óta áll fenn.

Dr. László Mihály nyilvános főgimnáziumában és nevelőintézetében
mely államérvényes osztály- és érettségi bizonyítványokat
állít ki, a beiratások szeptember 1-én kezdődnek. Azonban már most
is lehet előjegyezni.

A növendékek lehetnek hemlakók, félkosztosok és bejárók.
Ertesítivel kívánatra készséggel szolgál az igazgatóság.

Dr. László Mihály, igazgató.

Budapesti Kereskedelmi Akadémia

1903/1904. évben negyvenhetedik évfolyamát nyitja meg. Új szervezete
szerint az intézet két tagozatra oszlik: a) A Budapesti Kereskedelmi Akadémia
felső kereskedelmi iskolájára, melybe a beiratások az V. ker., Alkotmány-utca
11. sz. a. levő iskolai épületben f. évi szeptember 1-től 3-ig naponként a
déléltől órákban tartanak. b) A Budapesti Kereskedelmi Akadémia akadémiái
tanfolyamára, melybe a hallgatók csak érettségi bizonyítványok alapján
ugyanott szeptember 10-től 15-ig iratnak be. Az intézet szervezetét, félével
feltételeit, alapítványi és tandíjmentes helyeit, ösztöndíjait stb. tárgyazó
tudósításokat kívánatra mindenkinek megküldi a

Budapesti Kereskedelmi Akadémia igazgatósága
(V., Alkotmány-utca 11. sz.)

HOLLANDI

életbiztosító részvénytársaság (Algemeene Maatschappij van
Levensverzekering in Lijfrente)

BUDAPEST,

VIII., Kerepesi-ut 1,
(A nemzeti színház bér-
házában).

Igazgató: TOLNAY LAJOS,
Vezértük: STIGNITZ IMRE.

1902. év végeig
250 millió korona
biztosítás köttetett

A társaság mindennemű bispo-
nitást elfogad, melynek alapját
az emberi élet képezi, u. m. i-
tőbiztosítást, túléles és halál-
esetire szóló, valamint övegyi
nyugdíjbiztosítást, azonnal kez-
dőző és elhalasztott életbizto-
sítást, kifizetésűl biztosításo-
kat gyermekek részére stb.
Bővebb felvilágosítással szolgál
a magyarországi vezértük, u. m.
lévő Budapestben, valamint a
vidéki képviselők.

Referenciákat
a Magyar Általános hitelbank ad.

Kivonat a díjtáblázatokból											
A tőke elhalasztás alkal- mával fizetésű						A tőke 20 év után vagy láelőtől elhalas- tással alkalmmával azonnal fizetésű					
Díjtétel 100 koronra után											
Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor	Kor
25	1.80	34	2.30	43	3.10	52	4.00	61	5.11	70	6.42
26	1.84	35	2.38	44	3.20	53	4.18	62	5.29	71	6.54
27	1.88	36	2.46	45	3.34	54	4.32	63	5.43	72	7.08
28	1.93	37	2.54	46	3.50	55	4.46	64	5.57	73	7.22
29	1.98	38	2.62	47	3.73	56	5.04	65	6.15	74	7.36
30	2.03	39	2.72	48	3.91	57	5.18	66	6.29	75	7.50
31	2.09	40	2.82	49	4.08	58	5.34	67	6.43	76	7.64
32	2.16	41	2.94	50	4.28	59	5.52	68	6.57	77	7.78
33	2.23	42	3.04	51	4.45	60	5.67	69	7.11	78	7.92

Olesó butor.

2500 engedménnyel adom el összes raktáron levő szállárd gyártmányú
asztalos és kárpitos butor-készletet.

Nagy választék háló-, ebédül-, aszalon-, uriszoba-, valamint minden a lakbe-
dendezéshez szükséges tárgyokban, a leggyezzerűbből a legdíszesebb kivitelig.

Dósa Kálmán

asztalos és kárpitos

Budapest, Kerepesi-ut 28. sz., félemelet.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ISKOLAI CÉLOKRA
minden tekintetben megfelel

legújabb tollunk

548 EF és F szürke

legfinomabb acél, kitűnő minőség.

Carl Kuhn & Co., Wien Alapították 1843-ban.
Minden írószer-kereskedésben kapható.

Férfiak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az e gyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki ezírást ír, kap egy próbacomagot, egy 100 oldalas könyv, vel postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg: kifáradt fiatalok, akik miatt nemi betegségekből, syphilis és elgyengült férfierőben szenvedtek. E célből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszerrel felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E háziszerrrel a baj odahaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalok kihágások miatt nemi betegségekből, szellemi gyengeségekben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer-közvetlen hatáson szervek, melyek erőt szűkségetnek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Öregok és fiatalok írhatnak a „State Medical Institut“-nak alantí címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet előszörben azokat akarja megmenteni, kik kezük miatt otthonoknál nem hagyhatják el. A próbaküldemény bizonyítja, hogy mily könnyen lehet e veszedelmes bajból otthon is megszabadulni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki írhat a gyógyszerért bárhonnet is magyarul, mire neki diskreczió mellett egy gyógyszerküldeményt küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Írjon azonnal. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmát senki nem gyanítja. A levelek következőleg címzödé: State Medical Institute, 9, Electrom Building, Fort Wayne, Ind., Amerika és minden levél bérmentesítendő.

Az „ATHENAEUM“ részvénytársulat kiadásában megjelent:

MAGYAR és NÉMET KÉZI SZÓTÁR

TEKINTTEL A KÉT NYELV SZÓLÁSÁIRA.

Szerkesztette: **KELEMEN BÉLA** áll. főreáliskolai tanár.

I. Német-magyar rész.

Bolti ára szép félbörkötésben 7 K. 50 fill.

Kelemen Béla Kézi Szótára előreláthatólag ugyanolyan kedvező fogadtatásra számíthat, aminőben Zsebészótára részét. A Kézi Szótár lehető teljességben üli fel a magyar és német nyelv közkeletű szókincsét és e mellett tág teret juttat a két nyelv szólásainak is. A Kézi Szótár a nyelvtani alakokat is közli és ugy német, mint magyar szó- és szóláskincs minden ízben világos, helyes és modern. A Kézi Szótár I. kötetének ára pompás félbörkötésben csak 7 kor. 50 fillér. Ezen olcsó ár mellett mindenki megszerezheti ezt a jeles könyvet. A II. Magyar-német rész legközelebb jelenik meg. Kapható az „Athenaeum“ r.-t. könyvkiadó-hivatalában VII., Kerepesi-út 54, és minden könyvkereskedésben.

Grand Prix. — Párisi világkiállítás és 1900.

Kwizda Ferenc János
cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelm udvari szállító gyógyszerész, KORNEUBURG Bécs m

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Dínet. szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére
1/2 doboz ára K. 1.40
1/3 doboz ára K. —.70
60 év óta a legfőbb híslőben használatban van étvágy-hány a rossz emésztésnél, a tej javítására és a tehénnek felülkőpességeknek fokozására.

Kwizda korneuburgi marhatáppora csak a mellékelt védeggyel valódi. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF**, gyógyszerész, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

Kwizda Ferenc János
cs. és kir. osztr. magy. rom. kir. és bolg. fejed. udvari szállító

ker. gyógyszerész
Korneuburg, Bécs mellett.

KWIZDA FLUID
Kigyóvédjeggyel (Touristafélt)

Kwizda köszvényfűlője régén bevált diéta kosmetikus szes (bedőrtés) az ember test inának és izmainak erősítésére és edzésre. Erősítés és emésztés előléköt eredmény. nyel használatk az összes buriaták, kerékpárook és lovagok nagyobb tornái után. Nagy üveg ára K. 2.— Kis üveg ára K. 1.20. Az összes gyógyszerárakban reaktárok. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: **Török József** gyógyszerész, Király-utca 12. és Andrássy-út 26. szám.

Biztos gyógyulást keresőknek
kik bármily

nemi betegségben szenvednek

mint hgyesé és hólyagbajok, hgyesoszékütlekek, viselői szarvak, éjeli magömlések, sebek és bajkórós bántalmak (syphilis) az önfertőzés utóbjáiként fellépő idegbajok, kórós férférvő elgyengülés, bármily bőrbetegségek, seb. nőknél fehérforrás, mely bajok alapos, gyors és gyökeres gyógyítására, szigorúan tudományos és lelkiismeretes gyógyszerésznél fogva legjobban ajánljuk.

Dr. Garai Antal
v. cs. és kir. osztály főorvos országos hírd és leg-régibb 30 év fennálló rendelő-intézet

Budapest, VI. ker., Andrássy-út 24. sz.,
Rendelés naponta 10—4-ig és 7—8-ig este. Idült hgyesé és hólyagbajok vizsgálata Vilmos hgyesórákór segélyrel, Vidéki levelek kimerítő választ és szakasru tanácsot nyerne, gyógyszeréről gondoskodva lesz. Titok tartás biztosítva.

Nőknek külön váróterem.

Magy. kir. államvasutak. 94176/903.

Pályázati hirdetmény.

Az előirt igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére jöv 1904. évben szükséges lenolaj-konóce szállításának biztosítását óhajtat, ezírást nyilvános pályázatot hirdet.

A kiírást tárgyat képező lenolajkonóce szállítására vonatkozó részletes módozatok valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamránál megtekinthető és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (AIII) szakosztályánál (Budapest, Andrássy-út 73. II. em. 40.) ingyen megkaphatók.

A szabályszerűen kiállított egykoronás m. kir. okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb f. évi szeptember hó 11-iki déli 12 óráig a magyar kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetőleg posta útján oda-küldendők és a boríték azon külsővel látható el-Ajánlat lenolaj konóce szállítására 94176/903. AIII. sz.-hoz“.

Bánatpénzül az ajánlott lenolajkonóce egy évi értékének 5 százaléká késszép vagy állami lőtekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb f. évi szeptember hó 10-iki déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak budapesti főpénztáránál letendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint olyanok, melyek nem pontosan és a részletes módozatok betartása mellett állítanak ki, végül olyanok, melyek után bánatpénz nem tétetett le, figyelembe nem vétetnek.

Budapest, 1903. augusztus hó. Az igazgatóság.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 26 éven át szerzett kórházi és magánorvosi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACSY
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos

Biztos sikerrel rövid idő alatt gyógyít; hgyesfolyást, hólyagbajot, sebeket, syphilist, bőrbajokat, elgyengült férférvő, idősöbteknél is elektro Massage vagy Pehypropor által. Önfertőzést és annak utóbjait; idég- és hátrgincsbajt és minden női bajokat.

— Rendel: 9 óráig 4-ig és este 7—8-ig. —

Budapesten, Kigyó-utca 5.

Clotild-palota (I. emelet).
Ájtár — Lift használat.

Levelekre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyszer.

— 2 napokban hagyta el a saját: —

„Bizalmas Barát“

elism könyvecské, mely mindennemű férfi- és női nemi betegségeket ellátó utasítással szolgál. Kapható a szerzőnél: (Dr. Kajdacsy József).
csak 1 kor. Vidéki megrendelések 30 fillérral drágábbak

DIESEL-mótorral
a

tényleges lóerő
óránként kbl 1 1/2 fillérbe kerül.

Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a

Fegyver- és Gépgyár Részvény-Társaság
BUDAPESTEN.

— Kérje ingyen —

világhírt találmányomat a **Guzi kenőcsöt**, melyet mindenkinek, ki címét velem közli, nagy képes árjegyzékkel ingyen és bérmentve küldöm. Minden nálam vásárolt cipőre 1 évi iróbeli jótállást vállaltok, hogy a bőr repedése ki van zárva, ha Guzi kenőccsel bekeni. Időelőtti elszakadása esetén teljesen ingyen megjavítom.

Minden nálam vásárolt cipő
höz 1 tégely Guzi kenőcsöt
és 1 pár elegáns cipőszámfát adok ingyen.

Legtöbbes méreték, ha harisnyában egy papírra írva, a lábtalp körvonalát lerajzolják. Nem megfelelő kérészek saját költségemen vagy a pénzt minden levonás nélkül visszadom.

Férfi sima vir. cugos, erős kivitelben 3.20	Női valódi serge fűző v. cugos cipő 3.20
Elegáns gavalier vir fűző cipő, angol varrott talppal 3.50	Divatós barna zerge, fűző, elegáns 3.20
Divatós barna hugaris fűző cipő 4.20	Feltűnő elegáns box fűző cipő, elegáns kivitelben 3.80
Salonlakk feltűnő elegáns fűző cipő, koftyűbőr szarval 4.50	Salonlakk fűző cipő, eleg. kivitelben 3.70
Feltűnő eleg. box fűző cipő, derby szab. 4.20	Keresztosztat elegáns salonlakk v. koftyűbőr utcai cipő 2.20

Gyermekcipő 3 évig 1 ftt 20 krajczár, 3 évtől 7 évig 1 ftt 60 kr, 7 évtől 10 évig 2 ftt.

Agulár Ignác
BUDAPEST,
Főútlel: Kerepesi-ut 30. sz.,
a Rékus-kórház templomával szemben.
Flóklútlel: Király-utca 6. szám.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
BUDAPEST, Váci-körút 63. szám

Által a legutóbbas árak mellett ajánlatunk:

Locomobilok és gözcséplőgép-készletek 2 1/2 egész 12 lóerőig, szalmakaszalók, járgány-csőplőgépek, lóher-csőplők, tisztító-resták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, „COLUMBIA-DRILL“ legjobb sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukorica-morzsolók, darálóok, őrlő-malmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3vazú ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

AZANKER

élet- és járadékbiztosító-társaság.
Magyarországi vezérképviseletőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-tér 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában. Alapították 1858.

Összes vagyon	153 millió korona
Biztosítási állomány	516 millió korona
Eddigi kifizetések	248 millió korona

A nyereség-részvételű biztosítók 1902-ben a vegyes és halál-és-életi biztosításoknál A osztályok szerint, az évi biztosítási díj 25%-át kapták közpénzen kifizetve. A vegyes és takarékpénztári biztosításoknál B osztályok szerint (évenként emelkedő osztályok) az évi biztosítási tartamon keresztül befizetett — díjak 3%-a, illetőleg az évi díjak

3 év.	4 év.	5 év.	6 év.	7 év.	8 év után	9 év után
9 0/0.	12 0/0.	15 0/0.	18 0/0.	21 0/0.	24 0/0.	27 0/0.

fizetett ki készpénzen.

Előnyös kihágásitási és vegyes biztosítások.
Jutányos díjak. — Kedvező feltételek. — A kérszűkös legnyújtóbb biztosság. Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviseletőség, valamint a társaság ügynökei.

Iskolai öltöny

öriási választékban, olcsó szabott ár mellett

KOHN HEILMANN és FIAI

os. és k. udv. szállítókna

az „Angol szabó-”hoz

BUDAPEST, IV., Karoly-körút 12.

Nem tervezti ösze cégünket hasonlítottak, aki megfigyeli törvényes védjegyünket, amely minden egyes ruhadarabon látható. — Köpes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Miért szenved ön? mikor még oly régi és bármely eredetű sebek biztos gyógyulása kilitésba helyezésük és majd minden fájdalmas és veszélyes operációt elkerülhető **THIERRY A. KYOG; szerezés**

valódi centifolia - kenőcs
csodakenőcsnek nevezve használatá által. Ezen kenőccsel egy 14 éves, győgyhatásnak tartott csomagtól meggyógyítottat, nyabbanpedig egy 22 éves, nehéz rákserű baj.

Valódi centifolia-kenőcs használatát: a gyermekgyógyászok beteg mellőknél, a tej elakadásánál, melkmenyendémnél, vörhenyél, mindenféle régi bajnál, sebes lábak és csontoknál, sebes és lábak, dagadt lábak, sőt esztanál is; vágott, tüdő, szűrt, lőt és zúzott sebeknél; mindenféle idegen anyag elváradására, mint üveg és faeszlak, homok, sörét, ülése stb., mindenféle dagasztás, kinyelés, karunkulussal, uj alakulatoknál, még rákánál is; ujsebeknél, körömdagasztásnál, hólyagoknál, feltört lábknál, mindenféle égett sebeknél, fagyott tagoknál, fejtöréstől támadt sebeknél, nyakdagasztás, vérdagasztás, fülbajnál és gyermekok sebei nál stb. stb. két legrégibb kevesebb nem küldök. Két tévely ára bérmentve 3.50 k. az őszeg előzetes beutás és véggyógyítványok birtulása mellett. **Ősz Számos elismerés megtekinthető.** Figyelmeztetlek mindenkint hamisítványoktól és kérem pontosan figyelni, hogy minden csomagom fentírt védjegy és „Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pragrad” legyen látható. Minden tévely a védjeggyel ellátott használati utasítással van birkolva. — Az én valódi centifolia-kenőcsöm hamar és utásnál a védjegy-örvény alapján szigorúan birtuttatottak, ugyisint a hamisítványok ismeretelől. — Egyedüli beszerzési forrás: **Schutzengel-Apotheke des A. Thierry in Pragrad bei Rohitsch-Sauerbrunn.** Képzelt rókák Budapest: Török J. Király-utca és Dr. Egger István és J. győgyeztetők: Károlyi I., Zságriban S. Mittelbach, Héchen C. Brady győgyeztetésnél.

Legszébb Legjobb Legolcsóbb
PAP, PAP, PAP

1 szeszajtháló vasgyl 9 ft. 1.00	1 szőlő sodrony egybetelt 4.50
1 kivethető matracosa 1.50	1 kengurui matrac 4.50
1 rongos paplan 1.80	1 afrika 4.50
1 prima 2.50	1 lószőr 12.00
1 ocsómir paplan 2.80	1 alab. kúper függöny 1.50
1 szita 2.80	1 tunis 1.50
1 atlasz eszmír 4.80	1 gyapjú 4.50
1 selyem atlasz paplan 8.50	1 agy. 1 szatellertő boncz 12.00
1 szőnyeg 12.00	1 nagy szobasofony 2.50
1 j. v. átlós paplan lepedő 2.00	1 ágyszék 1.50
1 szőnyeg 1.50	1 ágyszék 1.50
1 szőnyeg 1.50	1 társaságy 1.50
1 szőnyeg 1.50	1 mir. jó fűzőanyag 4.00
1 szőnyeg 1.50	1 miniatúra 7.50

GICHNER JANOS
paplan, matrac és kárpított gyűzők, szőnyeg, függöny, vasbutor, matrac, nagy raktár.

Budapest, VII., Erzsébet-körút 20.
Árjegyzékét kívánatra ingyen és bérmentve küldök. Vidéki megrendelések pontatlan eszabóztatnak, nem lehetnek csak kiseresésként, vagy a pósa visszatérnek.

Tulhalmozott raktár

mint az összes férfi, női és gyermek nyári eszék, kúsz-sandál, házi, tennisz, torna- és sártepcik.

Melegen leszállított árban adnánk el.
Ne mulassza el senki a kedvező alkalmat, mert ilyen előny nem jutnak többé jó és tartós lábbelhez.

Férfi cipő:

- Sárga fűző v. cujos 3.50, amerikai bagaribabórból 4.00
- Borjú seregborbó sima cujos 3.00, botótes 2.20, fűző 3.50
- Borjúbőr angol bakanes 2.50, sárga bagaribabórból 4.20
- Amerikai box fűző v. cujos 4.00, gombos 4.50, félszép 3.50
- Szalonlak fűző v. cujos 4.20, gombos 4.50, félszép 3.50
- Francia sávó fűző v. cujos 4.50, gombos 5.00, félszép 4.00
- Legújabb Derby-bakanes, amerikai box- v. lakkbórból 4.50
- Szarvasbőr 4.50, kesztű v. kutyabórból, fűző lávra 4.00

Női cipő:

- Legújabb szürke szarvasbőr, fűző 3.50, gombos 4.00
- Zerco- v. borjúbőr fűző v. cujos 3.00, gombos 3.50
- Amerikai box fűző v. cujos 3.50, gombos 4.00
- Szalonlak fűző v. cujos 3.50, gombos 4.00
- Sárga fűző v. cujos 3.20, bagaribából 3.50, gombos 3.70
- Sárga v. fekete fűző v. gombos félszép 4.00, szürke 3.50
- Zerco v. lakk kivágott 1.50, keresztcsatás 2.00, szürke 3.50
- Gyermekcipő, szürke, lakkal 20.50, 1.40, 35-28 1.00, 29-34 1.00

Vidéki rendeléseket pontosan utánvétel eszabóztat. Nem megfelelő kiseresétek. 10 forinton felül bérmentve. Legújabb árjegyzék ingyen.

Dóczi M.
BUDAPEST,
Kerepesi-ut 10.

Mezőgazdák és szarvasmarha-tenyésztők figyelmébe!!

Az ellenséget legjobb takarmányfűszert mindenféle házi állat és szárnyas részére a

Szászsebesi Étvágy takarmány-fűszer.

MEISE LAJOS
vegyszert gyárból

Szászsebesen (Erdély) és Regensburg (Bajorország.)

Fényes eredményekről számos ellenségtől teszt tanuságot. — Minden kiállításra a legmagasabb kitüntetések! — Gyorsítja a vágmárhák húzását, a husakat javítja és a tejet szaporítja, elősegíti a növést és az összes állati állatok jó egészségre bírja.

Egy 1/2 kgr. csomag ára 90 fillér.

Egy 9 csomagot — 4 1/2 kgr. — tartalmazó postaküldemény ára bérmentes küldéssel 8 korona utánvétel mellett.

Meise Lajos szászsebesi vegyszert gyár központi elárúsító irodája
Budapest, VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.

Állami felügyelet alatt! Állami felügyelet alatt!

Gerő Ferenc katonai előkészítő-iskolája az egyéves önkéntességi képesítő vizsgára

VI. Nagy János-utca 3. szám.

Ezen több év óta fennálló és szép sikerrel működő iskola előkészítő 6 és 10 hónapra terjedő tanfolyamon az önkéntességi vizsgára kiváló kitűnéssel tanulókat képez. Résztelőknek az önkéntességi vizsgára bizonyítványt nyújtunk, amelynek birtulása a vizsgára felkészít. Az új tanfolyam szeptember 1-én kezdődik. Beiratás naponta délután 4-7 óráig.

VIDÉKIEK RÉSZÉRE INTERNÁTUS.

Leánynevelő- és tanintézet

nyilvánosági joggal felruházva, Rákos-Palotán nyilvánosági joggal felruházva.

All 4 elemi és 4 polgári osztályból. Kitűnő tanács. Elifogad bennlakó növendékeket (felvételt is). Kiváló államnévelési bizonyítványokat. A nevelési díj igen mérsékelt. Rákospalota Budapesthez csak 15 pernyi távolságon fekszik, egészséges, falusi levegővel. Tágas, árnyékos kert. Kívánatra ismeretével szolgál.

ö. v. Moré Stettner Augusta, igazgatónő.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE értékpapirokra

vidéki takarékpénztári részvényekre (visszatérítendő tőzértészertári kisebb részletekben is), bármily összeget igen olcsón ad

Kőváry Ármán bank- és váltóügynök, osztályvezető, főosztályos IV. Ferenccsok-ter 9. Gróf Cziráky-palota.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emertált kórházi orvos

gyökereken és rövid idő alatt gyógyít a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül mindennemű

titkos betegséget

(hugyesfolyást, sebeket, syphilist és únfertőzéstől támadt idegbajokat).

Legelő az eredmény FÉRFIÜGYEN-GEKNÉL (IMPOTENCIA) még öregebb egyneként is.

Biztos siker folytán honorárium utólag is fizethető.

Levelekre díjtalanul válasz; kívánatra gyógyszeresek

Rendelés délelőtt 9—3-ig, este 6—8-ig.

Budapesten, Erzsébet-körút 12. sz.

Félemed: bejratás a lépcsőnél. Külön váróterem

Első budapesti butorszállítási és be- raktározási vállalat

Tauszky Miksa és Társa

Telefon 21—36. sz.

BUDAPEST, VI. ker., Teréz-körút 6. szám.

Elvállal költöztetéseket szab. kárpított butorszállító koscsikkal, ugy helyben, mint a vidék és külföld bármely helyére

Titkos betegségek szakorvosa

gyanút, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást érkeztető szertelőknek, 20 éves kórházi és magán- gyakorlati tapasztalattal fogva legjobban ajánlható

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvos-tanár

gyógyít férfinak és nőknél foglalkozást zavar nélküli mindennemű bármily régi keletű

Nemi betegségeket

ugymint húgyfolyást, hólyag- és vizelet- bajokat, bujakóros sebeket, syphilist, únfertőzéstől erőd idegbajokat, a legmagasabb börtbetegségeket és szépségbájakat, továbbá

Nemi gyengésségi állapotokat (impotencia) meglegp biztos eredményre leggyorsan a legújabb módon.

Rendelő-Intézet Bpest, VII. Károly-körút 5. (Dob-utca sarkán.)

I. em., bejratás a lépcsőházból

Rendel: Naponta délelőtti 10—4 és este 6—8 óráig. Külön váróterem. Nőkeket tüsteltel. Levelekre kíméletesen válaszol. Kívánatra győgyeztetésről is gondoskodik.

Grand Prix — Párisi világhírlítés 1900.

Kwizda Ferenc János

os. és kir. eszták-magyar, román királyi és bolgár főudvari udvari szőlő.

Körülkelti győgyeztetés KÖRNEUBURG, Bécs mellett.

KWIZDA-féle restitutionsfluid

es. és kir. szab. mosóvíz lovak részére.

1 üveg ára 2 kor. 80 fillér — 40 évot. az udvari állatokban, a katonaság és magánosok nagyobb kitaláltságban használatban van nagyobb munkánál és utazásnál, inak merovégénél stb., az időmátánál kiváló munkára képesíti a lovakat.

Kwizda készítményei csak a mellékelt vadjeggyel valódiak Köpes árjegyzékét ingyen és bérmentve.

Főraktár: Török József győgyeztetés Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.

Forgalmi kimutatása a bosznia-hercegovinai vasutaknak 1903. július hórl.

Forgalmi hosszúság 770 kilométer.

Időszak	Szállított személyek száma	Áruk tonnákban	Bevétel	
			Borétel	Különbözet
1903. január 1-től június 30-ig	487.037	487.722	4,195.739	8,399.590
1903. július 1-től július 31-ig	163.759	98.355	780.753	804.008
Összesen	651.396	586.077	4,976.492	882.894

Sarajevo, 1903. augusztus 12-én.

Az igazgató.

Minden szövegezeri beiktatása nonpareille betűből 4 fillér. Vastagabb betűkből 8 fillér.

HÍRTELEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: VIII., Kerepesi-ut 25. szám.

Kiadóhivatali telefon-szám: 64-39.

Levélbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell mellékelni. Tudakozódásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések
május 16-16-ig
Kerepesi-ut 25. sz.
alatt (Telefon 54-39.)
központi irodákban és eredeti nyelvre leírni még a követhető főkön lehet feladni.

KERESLET.
Kereskedelmi kintlévél végzet állatember, gyakorlati állást keres egy helybeli banküzemnél vagy pénzintézetnél. Szíves megkeresést a "K. S. K." jelleg alatt a lap kiadóhiv. ker.

Úgyvédjélt.
teljes gyakorlati alkalmat keres. Románul is tud. Megkeresések a lap kiadóhivatalába kéreként. (K. S. K. címre. 4507)

Raktárnoki, pénzeszedői vagy más ehhez hasonló bizalmi állást keres azonnal helyesre egy telephelyen a gyárban alkalmazott és hosszú évi munkájáért a legújabb kintlévélváltási rendszert tanulmányozó ember. Szíves megkeresést a "K. S. K." jelleg alatt a lap kiadóhivatalába ker. 4506

Bonnel
Állás keres izraelita családnál szorony gépeknél egy szorony gép. Teljes felvilágosítást foglalkozik a gyermekekkel. Steinbok Janka, Gara-utca 5. H. em. 10. 4501

Egy fővárosi nagyobb vállalat tisztviselője, pontos és megbízható ember, házon kívüli állást keres. Ajánlatot "Meghívás" jelleg alatt a kiadóhiv. ker.

Házmesteri állást keres tisztviselő házára, ki már e minőségben 2 évig alkalmazva volt. A férj hivatali szolgálaton van. Teljes felvilágosítást foglalkozik a gyermekekkel. Czim. VIII., Nagyváros utca 4. I. em. 3. G. J.

Blockner J.
hirdetési iroda
IV. ker. Sűtő-utca 6. szám.
Deuner növények
dohányüzem
Teréz-kört. 24. sz. alatti
Deutsch Miksané
Andrássy-ut 18.

Éckstein Bernát
hirdetési iroda
V. ker. Fűző-utca 4. szám.
Engemann Már
gyógyszerkereső
IV. ker. Kálvin-ter. 2. szám.
Franké Pál
könyvkereső
IV. ker. Csirák-féle palota.
Koszt. Lajos-utca 8. sz. alatti.
(Koronaherceg-utca sarkán.)

Fischer J. D.
hirdetési iroda
IV. ker. Gellő-utca 1. szám.
Goldberger A. V.
hirdetési iroda
V. ker. Váci-utca 17. szám.
Goldner József
Andrássy-ut 50.
Goldgruber Márk
könyvkereső
II. ker. Fő-utca 17. szám.

Grossman Járó
fűző- és vegyszerkereső
MISKOLCZ és környéke
szere hirtelre felvételi iroda
Masenstein és Vogler
hirdetési iroda
V. ker. Dorottya-utca 9. szám.
Jambrikovits
Kerepesi-ut 50. (Takaró-égy.)
Kernberg Rozália
dohányüzem
VIII. ker. Múzeum-kört. 11.
Leopold Gyula
hirdetési iroda
VII. ker. Erzsébet-kört. 1. sz.
Mosse Rudolf
hirdetési iroda
Ferenccsok-utca 8.
Mészáros Antal
hirdetési iroda
IV. ker. Bakt-ut. 9. szám.

Mezsek A. J.
éjszakai
IV. ker. Fűző-utca 3. szám.
Nagy Ottó
könyvkereső
Múzeum-kört. 2. sz. (Nemzet-sarkán bérlés.)
Rohonczy Hanna
dohányüzem
VI. ker. Andrássy-ut 42. szám.
Sikráy Samu
hirdetési iroda
VI. ker. Váci-kört. 33. szám.
Sólyom Jakab
hirdetési iroda
IV. ker. Ferenciek-bazár
Sopronyi V.
dohányüzem
VIII. ker. Kerepesi-ut 1. szám.
Szántó Már
dohányüzem
IV. ker. Kecskeméti-ut 11. szám.
Schwarz József
hirdetési iroda
V. ker. Marokli-utca 4. sz.
Schönwald Ferenc
dohányüzem
Ferenccsok-ut 23. szám.

Székely Gyula
dohányüzem és jegyadóhely
V. ker. Lipót-kört.
Tenczer Gyula
hirdetési iroda
V. ker. Szerviz-ter 8. szám.
Toldi Lajos
hirdetési iroda
II. ker. Fő-utca 1. sz. alatti.
Weitzenfeld Jakab
Király-utca 1.
Sváb Eliz
dohányüzem Nagyváros-ut 12.
Mindén apróhirdetés, melynek felvételére 6 fillér szükséges, már másnap megérkezik a Budapesti Naplóban.

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre. 4780

Előadó Gődöllőn
2 lakosha együtt vagy külön, közel a vasúthoz, jól fejlődő, szép előadó. A földet 1 szőlővel, 1000 [?] p. földdel. Alakul. K. S. K. címre